No. 7272. NIEUWE AMSTERDAMSCHE COURANT. A°. 1853.

ALGEMEEN HANDELSBLAD.

ABONNEMENTSPRIJS VOOR 3 MAANDEN.

Voor Amsterdam.....ƒ 7.50. Voor de overige Steden des Rijks ƒ 8.50.

De Zondags-Editie.....ƒ 1.50. Afzonderlijke Couranten..... ƒ 0.10.

Maandag 2 April.

UITGEVERS-DIRECTEUREN, GEBROEDERS DIEDERICHS.

Brieven Franco aan het Bureau Handelsblad.

PRIJS DER GEWONE ADVERTENTIEN:

Van *een* tot *zeven* regels, behalve de 35 c. zegelgeld.....ƒ 1.75.

Iedere regel meerder..... ƒ —.25.

Buitengew. groote Lett., naar mate de ruimte die zij beslaan à 25 c. per regel.

Tweede Editie.

ZONDAG-AVOND.

VERKIEZING TE HOORN.

De Heer Nolthenius heeft onhandige vrienden of weet zelf niet wat hij doet. In een vliegend blaadje poogt men zijne liefde voor onze constitutionele beginselen te bewijzen en verzwijgt niet alleen de betrekkelijke zinsneden, in ons bekend hoofd-artikel *textueel* aangehaald, maar verknipt eenige andere, om de helft te gebruiken en de andere helft weg te laten.

Wij zullen nu ook den text mededeelen omtrent de twee hoofdpunten in geschil, namelijk: 1°. zijne mindere sympathie voor onze constitutionele instellingen; 2°. zijne beschouwing van het initiatief der grondwetherziening door Willem II; beide geuit in 1849.

Omtrent het eerste luidt de text letterlijk: "Wij waren nimmer onvoorwaardelijk voorstanders van het stelsel van regtstreeksche verkiezingen, en zouden *voorzeker nog minder* de bepaalde erkenning van het regt van vereeniging en vergadering in deze tijden verlangd hebben. Bestonden er dan in ons vaderland dringende redenen, om een wapen zoo schoon in theorie als gevaarlijk in praktijk, zonder volstrekte noodzakelijkheid op den voorgrond te brengen? Zijn wij ook misschien niet hierin door den geest van navolging medegesleept, die wel meer deed aannemen, wat men al zoo in andere staten in werking zag komen?"

Nu moge men in het vliegend blaadje zeggen, dat de Heer N. de grondwet *après coup* ter goeder trouw en *in het belang van den staat* in toepassing wil brengen, — wij kunnen die amateurs *ex post* wel missen!

Omtrent het initiatief van Willem II luidt de text aldus:

"Hij *meende* den algemeenen wensch hiermede te gemoet te komen, hoezeer wij durven beweren, dat deze wenschen, door sommigen luid verkondigd, echter *in waarheid* niet bij het algemeen weerklank vonden. "Niet dat velen grove gebreken in het bestaande zagen en verbetering wenschten, maar op dat tijdstip en op die wijze was het de algemeene wensch niet, en nimmer zouden er noodlottige tooneelen in ons vaderland plaats gegrepen hebben, indien de hooge regering begrepen had, *op het oude standpunt te moeten blijven.* Wie zou ons kunnen wraken, wanneer wij zeggen, dat indien men door individuele stemming tot het resultaat van den algemeenen wensch had willen komen, men bevonden zou hebben,

⅛ die verandering wenschen,
⅜ die geene verandering wenschen,
⅛ onverschilligen,
⅜ die er niets van begrepen."

En hiermede nemen wij van den Heer Nolthenius afscheid. Wij blijven aanbevelen den Heer Mr. A. S. van Nierop, een man, die de constitutionele beginselen was toegedaan reeds vóór 1848 en die ook aanhet district goede diensten heeft bewezen en nog meer kan bewijzen. Men denke aan de overvaart van het Buiksloterveer, de waterschappen, de regterlijke organisatie, enz. enz.

BUITENLAND.

Engelsche Post.

LONDEN, Vrijdag 30 Maart (des Avonds).

De Fransche minister van buitenl. zaken, de Hr. Drouin de Lhuys, is gisteren avond te Londen aangekomen en heeft zijnen intrek genomen bij den gezant Walewsky; zijn verblijf zal van zeer korten duur wezen.

— Het *Court Journal* zegt, dat de Keizer en de Keizerin der Franschen niet langer dan drie dagen op het paleis van Windsor zullen verblijven, zoodat er bezwaarlijk tijd zal overschieten, om de hoofdstad te bezoeken. Indien de Keizerin naar Londen mogt komen zal het incognito wezen, ten einde eenige gebouwen in oogenschouw te nemen.

— Gisteren verlangde de Heer Berkeley in het Huis der Gemeenten, dat de regering Lord Lucan het regt geven zou om zich voor een krijgsraad van de aanklagten te zuiveren, welke wegens zijn gedrag in het gevecht bij Balaklava tegen hem ingebragt zijn. Na lange woordenwisselingen deed Lord Palmerston opmerken hoe Lord Lucan in het besluit tot de dankbetuiging begrepen is geweest, welke de beide Huizen aan de deelnemers in dien strijd gerigt hebben. Het Parlement, zeide de minister verder, kon in eene zaak van militaire discipline niet tusschen beide komen, en bovendien was Lord Lucan alleen ten gevolve van tusschen hem en lord Raglan onstane geschillen teruggeroepen. De Heer Berkeley trok daarop zijne motie weder in, en de Heer Scott de zijne, bij welke hij het overleggen van op den aanval tegen Odessa betrekkelijke papieren verlangd had.

— De meening, dat de Weener conferentien tot een vreedzamen uitslag leiden zullen, wint hier meer en meer veld.

— Men verwacht algemeen, dat de Oostzeevloot aanstaanden Maandag van Spithead zal onder zeil gaan.

— De onlangs uit de Krim wedergekeerde graaf v. Cardigan doet op dit oogenblik eene rondreis door het Vereenigde Rijk om de kavalleriedepots te inspecteren en den aankoop van paarden te bevorderen.

— Blijkens eene door het departement van oorlog bekend gemaakte naamlijst zijn in de hospitalen van Scutari, Abijdos, enz. van 8 tot 14 Maart weder 162 Britsche militairen aan de gevolgen van ziekten of wonden overleden.

— Men verzekert, dat het gouvernement met het aangaan van contracten voor transport heeft opgehouden.

— Te Pembroke heeft de Monmouthshire militie verregaande blijken van insubordinatie gegeven, voornamelijk te weeg gebragt door het niet gereedelijk ingewilligde verlangen der manschap om, nu de diensttijd geëindigd is, huiswaarts te keeren. Met moeite gelukte het den officieren de orde te bewaren. Men gelooft, dat de regering er toe zal moeten besluiten, om aan den wensch der militie te voldoen, ten einde geen kwaden geest bij dat ligchaam te doen geboren worden.

— Eergisteren en gisteren zijn twee schepen, te zamen met 610 landverhuizers, van Southampton naar Sydney en Adelaïde vertrokken.

— De laatst ontvangen Amerikaansche berigten melden uit Washington, dat de senaat, alvorens uiteen te gaan, eene resolutie had aangenomen, waarbij de president der Unie werd aangemaand, om aan Denemarken te doen weten, dat de bepaling wegens het betalen van den Sondtol geëindigd was; men voegt er bij, dat die kennisgeving reeds is afgezonden.

— Te Cincinnati, in de Vereenigde Staten, verscheen onlangs eene Ierssche vrouw in de woning eener weldadige dame en klaagde haar met tranen in de oogen, dat haar man was overleden en zij niet zooveel geld bezat om eene doodkist te betalen. De goede dame beloofde, diep geroerd, terstond bij hare naburen eenig geld te zullen opzamelen en het zelf in hare woning te zullen brengen. Met 11 dollars in den zak voegde de menschlievende dame zich in de kamer der weduwe. Daar zat de troostelooze vrouw bitter te schreijen en in eenen hoek van het vertrek lag het lijk van den man, tot aan het bleeke gelaat met een kleed overdekt. De dame stelde haar het geld ter hand en verwijderde zich na eenige woorden van troost te hebben gesproken. Op haren terugkeer ontdekte zij plotseling, dat zij haar zakdoek had vergeten en keerde dus terug. Toen zij de deur opende, zag zij tot hare niet geringe verbazing dat het vermeende lijk van zijne legerstede was opgestaan en druk bezig was het geld te tellen, terwijl zijne vrouw in de kamer ronddanste. De bedrieger had zich het gezigt met meel ingewreven, om des te beter het voorkomen van een doode te vertoonen. De vrouw had de onbeschaamdheid uit eigen beweging te zeggen, dat haar man eenigljk was verrezen, om te onderzoeken of onder het geld ook valsche dollars zich bevonden.

Duitsche Post.

WEENEN, 28 Maart. Gisteren had aan het ministerie van buitenlandsche zaken de ratificatie plaats van het Oostenrijk-Zwitsersche verdrag betrekkelijk het geschil met Tessino. De hinderpalen, welke aan het grensverkeer tusschen Zwitserland en Lombardije nog in den weg staan, zullen thans binnen veertien dagen of drie weken geheel zijn opgeheven.

— Gisteren heeft de zesde bijeenkomst van de conferentie plaats gehad. Heden is de zevende, om niet bekende redenen, afgezegd, maar heeft niettemin het gewone diplomatieke gastmaal bij den Franschen gezant plaats gehad. Morgen komen de gemagtigden voor de zevende zitting bijeen. Volgens geruchten, die van tamelijk goederhand af komstig schijnen, heeft men het, ten aanzien van de grondslagen omtrent het derde punt van waarborg, nog niet eens kunnen worden, heeft men van de zijde der drie mogendheden een voorstel aan Rusland gedaan, en heeft prins Gortschakoff een tegenvoorstel ingediend, hetwelk door Rusland aan het kabinet van Berlijn kenbaar is gemaakt, en waaraan dit kabinet zijne goedkeuring zoude hebben gehecht.

— De Pruisische gezant, Graaf Arnim, had gisteren een langdurend onderhoud met Graaf Buol. De bewering, dat het Pruisische kabinet onbekend blijft met den loop der beraadslagingen in de Weener conferentien, is onjuist; integendeel heeft een drukke koerierwissel tusschen hier en Berlijn plaats en wordt het Pruisische kabinet goed op de hoogte van den loop van zaken gehouden.

— Z. M. de Keizer zal zich in den loop der volgende maand stellig naar het leger in Galicie begeven, voor het geval, dat de conferentien niet het gevolg mogten hebben, dat men daarvan verwacht.

BERLIJN, 30 Maart. Brieven uit Koblentz bevatten het berigt, dat de Prins van Pruisen zich nog in den loop van den aanstaanden zomer naar Petersburg zal begeven, om bij het Russische hof een condoleantiebezoek te brengen.

— Naar men alhier verzekert, heeft in de laatste dagen eene toenadering tusschen Pruisen en Oostenrijk plaats gevonden, welke, ofschoon nog geene volmaakt goede verstandhouding daarvan het gevolg geweest zij, evenwel ep dien weg een grooten stap voorwaarts heeft gebragt. Zoowel het Berlijnsche als het Weener kabinet schijnen eindelijk tot de overtuiging te zijn gekomen, dat Oostenrijk en Pruisen elkander wederzijds niet kunnen ontberen en dat eene tweedragt tusschen beide mogendheden eene verzwakking is, zoowel van hare eigene magt als van die van geheel Duitschland, eene verzwakking, waarvan slechts het buitenland ten koste van alle Duitsche staten voordeel kan trekken.

ZWITSERSCHE GRENZEN, 28 Maart. Nopens het thans voor goed vereffende geschil tusschen de Oostenrijksche regering en het kanton Tessino, ten aanzien van de in der tijd uit dat kanton verbannen Lombardische Kapucijner geestelijken, verneemt men nader, dat de regering van het meergenoemde kanton eene schadeloosstelling tot het levenslang onderhoud dier geestelijken zal betalen, ten bedrage van 115,000 frs., betaalbaar in drie termijnen, terwijl de Oostenrijksche regering van hare zijde zich verbindt tot het opheffen der hinderpalen, welke het verkeer tusschen Lombardije en Tessino bemoeijelijkten. Buitendien is, gelijk gisteren gemeld is, eene voor Tessino zeer voordeelige bepaling gemaakt wat het zout-contract betreft. (Uit Weenen wordt inmiddels gemeld, dat het verdrag tot vereffening van dit geschil bereids is geratificeerd).

FRANKFORT, 29 Maart. Wanneer de Weener conferentien tot den vrede mogten leiden, verwacht men, dat de Heer von Prokesch-Osten wederom het voorzitterschap der bondsvergadering zal aanvaarden.

— Onze Paaschmis levert tot nu toe vrij bevredigende resultaten op.

— In het te Erfurt verschijnende officiele blad van 24 Maart wordt het volgende verschrikkelijke voorval als waarschuwing ter algemeene kennis gebragt: Johann Färber, oud 40 jaren, sints zijne vroegste jeugd zwak van geest, bezocht wel de school en werd ook, na ontvangen godsdienstig onderrigt, in den schoot der kerk aangenomen, doch zonder dat zijne vorming den gewonen graad van een mensch van zijnen stand konde bereiken. Bij kleine gestalte, achtelooze houding, slingerenden gang met binnenwaarts gebogen knieën, verried het gelaat zoowel als de stotterende spraak de stompheid en zwakte van zijn geestvermogen. Zijn gedrag wordt over het geheel als stroef afgeschilderd; hij verstrekte aan degenen, die hem omgaven, dikwerf tot voorwerp van bespotting en niet te billijken gekscheering. Uit hoofde van zijne ongeschiktheid tot arbeiden werd hij, ten einde voor bedelen behoed te worden, als huisknecht te Herrnschwende gebruikt, waar zijn broeder hem onderhield. Hier bevond zich ook de tweejarige zoon zijner zuster, die door Johann Färber dikwerf werd rondgeleid. Dit geschiedde ook op 12 Oct. 1853, en nadat hij met het knaapje was uitgegaan, doch niet teruggekomen, werd hij des namiddags gezocht en eindelijk buiten het dorp aan een te midden van weilanden gelegen meer gevonden, waar hij het kind had gedood en wel in dier voege, dat hij het de luchtbuis, den slokdarm, de aders en zenuwen, kortom de geheele keel had doorgebeten en afgeknaagd, het uitgestroomde bloed gedronken, de huid van de borst, rug, enz., afgescheurd en de zachte vleeschdeelen afgebeten en verteerd had. Het ingestelde geregtelijke onderzoek heeft het bewijs geleverd, dat de afgrijselijke daad van Färber hem niet konde worden aangerekend. Als eenige beweegreden voert hij aan, dat hij vleesch heeft willen eten, om groot te worden; van berouw over de daad, of van bewustzijn, dat hij een misdrijf heeft gepleegd, gaf Färber geen het minste blijk. Hij is als algemeen gevaarlijke krankzinnige in het gekkenhuis van Halle geplaatst. Het regeringsblad eindigt met den raad aan alle gemeentebesturen en particulieren, om op krankzinnige personen een naauwlettend oog te houden.

Fransche Post.

PARIJS, Vrijdag 30 Maart.

Wanneer men de verspreiders van vredelievende berigten zou kunnen gelooven, dan zou ook Lodewijk Napoleon van gevoelen veranderd zijn; hem worden namelijk de volgende woorden in den mond gelegd: "Wanneer de Keizer der Franschen het tijd oordeelt, aan Koningin Victoria een bezoek te brengen en feesten van haar aan te nemen; wanneer hij haar tegenbezoek te Parijs verwacht, om hare vriendelijkheid te beantwoorden, dan moet er vooruitzigt bestaan, dat niet lang meer Fransch bloed in de Krim vergoten zal worden."

— Brieven van generaal Canrobert en van den voormaligen adjudant van den maarschalk de Saint-Arnaud, generaal Trochu, klagen bitter over het ongeduld der openbare meening in het westen van Europa. Men telt de moeijelijkheden, waarmede de geallieerde legers te kampen hebben gehad, te gering. Deze moeijelijkheden zullen, volgens de bovengenoemde bevelhebbers, spoedig overwonnen zijn, en dan zal een gelukkige strijd tegen Sebastopol zeker te wachten zijn.

— Gisteren zijn de bataljons van het 2de regement der grenadiers van de keizerlijke garde van hier vertrokken; de manschappen waren in veldtenue met wapenen en bagage.

— Er is sprake van om het effectief van de keizerlijke garde op 40000 man te brengen.

— Wat de wapeningen aangaat, blijft dezelfde bedrijvigheid voortduren. De te Toulon en in de nabijheid dier plaats gekantonneerde regementen hebben bevel ontvangen zich gereed te houden, ten einde zich ieder oogenblik te kunnen inschepen, en alle beschikbare bodems, welke in die haven geankerd zijn, maken toebereidselen tot vertrek.

— Bij het wetgevend ligchaam is een ontwerp van wet ingekomen, waarbij eene belasting wordt gelegd op rijtuigen en paarden van weelde.

— Een eenvoudig werkman te Parijs, zekere Papault, heeft, een paar maanden geleden, de uitvinding gedaan om stukken geschut te vervaardigen, die niet vernageld kunnen worden. De door hem vervaardigde modellen, die zeer eenvoudig en net zijn ingerigt, zijn thans, op bevel van den minister van oorlog, ter beschikking van het comitté van artillerie gesteld, om onderzocht te worden.

— De generaal Caron, chef van de artillerie in Algerie, is den 20sten dezer overleden.

— Uit Turijn wordt gemeld, dat de Kamer van afgevaardigden in hare zitting van 24 Maart met 101 van 115 stemmen heeft aangenomen een wets-ontwerp, waarbij de regering wordt gemagtigd om van de ligting van 1854 een contingent van 130,000 man op te roepen. In dezelfde zitting werd een ontwerp aangenomen, waarbij een raad van oorlog bij het expeditie-korps wordt opgerigt.

— Volgens brieven uit Rome van den 24sten Maart had de Heilige Vader den dag te voren het reeds vóór eenigen tijd aangekondigde geheim consistorie gehouden. Er had geene promotie van kardinalen plaats gehad.

— Eene telegrafische depêche uit Madrid van gisteren houdt in, dat de algemeene beraadslaging over de voordragt, betreffende den verkoop van de geestelijke goederen, in de cortes is gesloten. Het Spaansche ministerie heeft zijn zegel aan de voorstellen der commissie gehecht.

SPAANSCHE GRENZEN. 27 Maart. Men is heden bekend geworden met het antwoord, door den Heer Luzuriaga aan lord Howden gegeven. De minister verklaart daarin voorecrst, dat hij aan een gezant van eene vreemde mogendheid geene uitlegging kon geven van den godsdienstigen grondslag der constitutie, op grond dat, daar deze constitutie nog niet definitief aangenomen, veel minder nog gepromulgeerd is, de meergenoemde grondslag in het land nog geene wet geworden is, en dat al ware dit zoo, de eisch van lord Howden niet tot de attributen van de regering behoort. De minister voegde er bij, dat indien de onderdanen van hare Britsche Majesteit, welke te Sevilla door de policie in de oefening van hunne eeredienst in een privaat huis zijn gestoord, redenen tot beklag mogten meenen te hebben, de wet hun toelaat daarvoor vergoeding te eischen voor de regtbanken des lands; dat het gouvernement van zijne zijde inlichtingen te Sevilla verzocht heeft en eerst na die bekomen te hebben, met kennis van zaken zal kunnen oordeelen, namelijk, zal kunnen beslissen of er misbruik van gezag heeft plaats gehad, dan wel, of het hier een feit geldt, waaromtrent de justitie ingevolge de wet uitspraak zal moeten doen.

Onderscheidene dagbladen zijn van oordeel, dat deze aangelegenheid aanleiding zal geven tot een ernstig geschil en dat eene bevoegde regtbank uitspraak zal moeten doen, ten einde de jurisprudentie ten opzigte van deze kwestie, door het gebeurde te Sevilla in het leven geroepen, vast te stellen.

Onder de ambtenaren, die onlangs van hunne posten ontzet werden, zijn er sommigen, wier vergrijp daarin bestaat, dat zij petitien tegen den godsdienstigen grondslag der constitutie onderteekend hebben.

Het gouvernement is voornemens om aan de leden der Cortes, die zich bij het behandelen der voorstellen van Madoz zoo warm voor de regering betoond hebben, een aangenaam blijk van erkentelijkheid te geven. Eenige der volksvertegenwoordigers zijn reeds met aanzienlijke ambten begiftigd, terwijl de verdere benoemingen eerstdaags te wachten zijn.

Den 25sten aanst. zal in de hoofdstad een groot volksfeest worden gevierd van een geheel nationaal karakter. Alsdan zal de krooning plaats hebben van den beroemden dichter Manuel José Quintana, lid van de academie.

De tijdingen uit Katalonië luiden bij voortduring zeer onrustbarend. Meer en meer is in die provincie een ernstige opstand te duchten.

Ook in Andalusie is de staat van zaken zeer onrustig. Men heeft daar een nieuw Carlistisch complot ontdekt. Bijzonderheden daaromtrent ontbreken voor alsnog.

Belgische Post.

BRUSSEL, Zaturdag 31 Maart.

Eindelijk heeft de ministeriele crisis opgehouden te bestaan. Bij koninklijke besluiten van gisteren is het ontslag, door de leden van het vorig kabinet verzocht, aangenomen en zijn voorts benoemd de volgende Heeren: P. de Decker, lid van de kamer van vertegenwoordigers, tot minister van binnenl. zaken; burggraaf Ch. Vilain XIIII, eerste vicepresident van de kamer, tot minister van buitenl. zaken; Ed. Mercier, minister van staat en lid van de 2de kamer, tot minister van financiën; A. Nothomb, stubstituut van den procureur-generaal bij het hof van appel van Brussel, tot minister van Justitie; J. C. L. Greindl, luit.-gen., tot minister van oorlog en A. Dumon, lid der kamer, tot minister van openbare werken.

Dit kabinet is geheel in den geest der clericale partij.

De nieuwe ministers zullen heden middag in handen des Konings den bij de grondwet voorgeschreven eed afleggen.

De *Indépendance* spreekt het gerucht tegen, door een ander blad verspreid, als zou een der leden van het nieuwe kabinet den titel van president van den raad verkrijgen.

— De senaat is gisteren uiteengegaan.

— Naar men zegt zullen de kamers tegen den 23sten of 24sten der volgende maand bijeenkomen.

— De Koning is weder naar het kasteel van Laeken teruggekeerd.

— Men verzekert, dat de Hertog en Hertogin van Brabant in de eerste dagen van Mei zullen terugkomen, en dat zij den weg over Frankrijk zullen nemen, ten einde de opening van de wereld-tentoonstelling bij te wonen.

— De aartshertogin Maria Dorothea Wilhelmina Carolina, de moeder van de hertogin van Brabant, is den 30sten dezer te Pesth overleden. H. Keiz. H. was geboren den 1sten November 1797 en gehuwd den 24sten Aug. 1819 met den aartshertog Joseph, onder-koning van Hongarijë. Sedert 13 Jan. 1847 was zij weduwe.

BINNENLAND.

AMSTERDAM, Zondag 1 April.

De *Morning Post*, welke vóór een paar dagen een zoo onrustbarend artikel nopens de conferentien te Weenen bevatte, meldt thans weder (zie onze *telegrafische berigten* hierachter) dat de Heer Drouin de Lhuys, die uit Londen naar Parijs is teruggekeerd, Maandag naar Weenen zal vertrekken met een ultimatum der geallieerden over het derde der waarborgpunten, welk ultimatum is overeenkomstig met den geest van het tusschen Frankrijk en Engeland gesloten verbond. Zoo Rusland mogt weigeren, daaraan zijne toestemming te geven, dan zullen de conferentien worden afgebroken en zal de oorlog weder op eene groote schaal een aanvang nemen. Het zal te bezien staan, in hoever deze tijding waarheid bevat. Voor het overige valt, weinig bijzonders te melden over den loop van zaken in den boezem der conferentien, waaromtrent zich alles tot gissingen bepaalt.

Van het oorlogstooneel is geene latere tijding bij ons ontvangen dan de gisteren medegedeelde depêche van generaal Osten-Sacken, houdende, dat in den nacht van 22 op 23 Maart een deel van het garnizoen van Sebastopol een krachtigen uitval had gedaan, met het doel om de werkzaamheden van den vijand in de approchen naar de rigting der lunet Kamschatka te doen staken. Het legerberigt van den Russischen veldheer zegt, dat de poging der Russen met goed gevolg is bekroond geworden, doch dat aan beide zijden zware verliezen zijn geleden.

Eene andere heden bij ons ontvangen telegrafische depêche (zie hierachter) bevat berigten uit Konstantinopel van den 23sten, volgens welke aldaar nog steeds toebereidselen werden gemaakt voor de ontvangst des Keizers Napoleon III. De toebereidselen tot het formeren van een legerkamp in de nabijheid van Konstantinopel, voor 40,000 man, werden met allen ijver voortgezet. Men verwachtte, dat, mogt de reis des Franschen Keizers naar de Krim zich verwezentlijken, de Sultan hem derwaarts zou vergezellen.

Het Egyptische legerkorps, dat door de legerhoofden der geallieerden was aangevraagd, was tot vertrek gereed. Vier uitvallen der Russen uit Sebastopol, van 13 tot 18 Maart, waren afgeslagen.

Voorts wordt gemeld, dat de Franschen op den 14den, niettegenstaande eene felle kannonnade, zich hadden gehandhaafd in hunne positie voor Malakoff, zoodat nu ook het achtergedeelte der reede door hun geschut bestreken werd.

Naar luid der alhier ontvangene berigten uit de Krim, heeft de generaal Gortschakoff een korps van 60,000 man bestemd, om de in Eupatoria vereenigde krijgsmagt te bewaken en des noods te bevechten, van welk korps de kern reeds in Perekop moet zijn aangekomen. Men schijnt bij de Russen ontevreden te zijn over den uitslag van den aanval op Eupatoria van 17 Febr. en uit dien hoofde het opperbevel over genoemd korps, hetwelk den generaal Read was toegedacht, den generaal v. Wrangel te hebben opgedragen. Voor eene belegering van Eupatoria zijn bij de Russen geene middelen voorhanden, maar men verwacht aan die zijde, dat de Turken, al ware het alleen bij gebrek aan drinkwater, zich genoodzaakt zullen vinden, om zich met de Russen in het open veld te meten. Ook vleit men zich aan de Russische zijde, dat de geallieerden, die bezuiden Sebastopol, in vrij grooten getale, bijeengedrongen zijn in een klein bestek, op hetwelk, in een rotsachtigen grond, nog kort geleden 28,000 lijken zijn begraven en de helft van 3000 paarden onbegraven ligt, bij het invallen van het warme jaargetijde, in die positie ongaarne de aankomst van een nieuw Russisch legerkorps zullen willen afwachten.

Gisteren avond vereerde Z. M. de Koning met Hr. P. tegenwoordigheid eene buitengewone voorstelling in den *Stads Schouwburg* ten behoeve onzer door den jongsten watersnood ongelukkig geworden landgenooten. Z. M. verscheen omstreeks 7½ ure, en werd door de zeer talrijke en aanzienlijke vergadering met de levendigste toejuichingen, en onder het aanheffen van ons geliefkoosd volkslied door het orkest, ontvangen, en beantwoordde dezen hartelijken welkomstgroet op het minzaamst. Terstond daarna begon de opvoering van een allerliefst blijspel in een bedrijf, ten titel voerende *Mijne Gelukster*, van Scribe. Zoowel het stuk als de vertooning gaven blijkbaar algemeen groot genoegen. Vervolgens voerde het orkest eene *Feest-Ouverture* van den verdienstelijken orkestmeester, de Heer J. G. Thomas, uit. De schoone en meesterlijke voordragt van eene aria uit Bellini's *Puriteinen* en van twee Hoogduitsche liederen, door de rijk begaafde zangeres Mw. von Marra, welke hierop volgde, bragt eene zoo levendige geestdrift voort, dat de opgetogen toehoorders, niettegenstaande de tegenwoordigheid van Z. M., in een algemeen dikwerf herhaald bravo-gejuich uitbarstten. De uitvoering van eene daaropvolgende reeds lang met lof bekende *Ouverture* van den Heer J. B. v. Bree had daarop plaats. Eene dramatische schets in drie tafereelen, onder den titel van *Vier Maart* 1855, door de Heeren A. J. de Bull, tekst, J. J. Viotta, muziek, J. Eduard de Vries, decorering, en A. P. Voitus van Hamme, montering, waarmede deze feestavond besloten werd, is eene naakte, met geen omkleedsel der poëzij prijkende episode uit den jongsten watersnood. Het eerste tafereel verbeeldt een vertrek in eene boerenwoning met het gezigt op eenen stal met zich bewegende koeijen. Het huishouden bestaat uit grootouders, kinderen (man en vrouw), kleinkinderen, enz. Er heerscht een genoegelijke, vrolijke toon; de conversatie, die met eene menigte oude gemeenzame spreekwoorden doorweven is, loopt over huiselijke onderwerpen, over het weêr, over het lang uitblijven van eenige laden van het huisgezin en zoo voorts. Zoodra allen hereenigd zijn, zet men zich aan tafel, en wil het avondeten gebruiken, wanneer er plotseling kanonschoten en klokgelui vernomen wordt. Allen springen verschrikt op. De burgemeester der plaats komt binnen stuiven, en roept de mannen op ter adsistentie bij het schoren van den dijk, die te bezwijken dreigt. Nog anderen komen, en berigten, dat het gevaar al hooger en hooger klimt. Schrik, angst en verwarring heerschen thans in de vroeger zoo vreedzame, gelukkige woning, allen vlugten naar buiten en de gordijn valt. De zoo dramatisch schoone Ouverture der opera *Saul en Palmire* van den Heer A. ten Cate Azn., door het orkest aangeheven, schildert alsdan het bulderen van den wind, het rollen der golven, het horten en stooten der ijsschotsen, het noodgeschrei der ongelukkige bewoners dier landstreek. Het tweede tafereel vertoont een treffend schoon winter-landschap met den rivierdijk in het verschiet. Van allen kant komen mannen aanloopen met haken, bijlen, spaden en kistingen, om den bedreigden dijk te schoren; angstige vrouwen en kinderen vlugten in haast voorbij. Eindelijk breekt de dijk door en overstroomt het landschap; angst en verwarring rijzen ten top; eene boot, waarin de grootvader en andere leden van bovengenoemd huisgezin zich bevinden, verschijnt in het verschiet en wordt door de golven omgeslagen en verzwolgen. Gedurende dit geheele tafereel duurt de laatstgenoemde ouverture voort. Het derde tafereel vertoont een overstroomd landschap en op den voorgrond op een droog plekje een troep ongelukkige vlugtelingen, in groepen verdeeld, van welke eenige hunne vreugde over het behoud van eigen leven en van dat hunner dierbaren, en andere hunnesmart over het verlies van geliefde panden door gebaren uitdrukken. De algemeene rouw over de gelede ramp, wordt in een koor te kennen gegeven. Dit muziekstuk, hetwelk krachtig genoeg, maar te weinig geschakeerd is, om de bedoelde uitwerking voort te brengen, benevens twee eenvoudige liedjes, *de Sullebaan* en *het Strootje*, in het eerste tafereel, zijn de eenige muziekstukken, welke de Heer Viotta tot deze dramatische schets geleverd heeft. Het laatste tafereel eindigt met de verschijning van Nederlands beschermgeest in de wolken (even als de engel Rafaël in Vondel's *Gijsbrecht van Aemstel*), en vermaant de rampzalige landlieden, moed te vatten, al hebben zij alles verloren, en op God en Oranje te vertrouwen. Onder den aanhef van Nederlands geliefkoosd volkslied, viel de gordijn en Z. M. de Koning vertrok weder onder het gejuich der menigte. Zoowel de vlijt en kosten, aan de onderhavige tafereelen besteed en de belangrijkheid der dramatische schets, niettegenstaande dezelve van alle dichterlijke vinding ontbloot is, als ook het zware offer, dat de directie op verlangen van Z. M. den Koning gebragt heeft, door het geven eener voorstelling ten behoeve van den watersnood op een Zaturdag avond met de eerste vertooning van eene nieuwigheid en met het bezoek van Z. M., verdienen, dat de gezegde dramatische schets druk bezocht en de directie eenigzins schadeloos worde gesteld.

Naar wij vernemen, heeft de bovengenoemde voorstelling de aanzienlijke som van *f* 1678.80 opgebragt, die in haar geheel voor de noodlijdenden bestemd is.

Verder zijn wij onderrigt, dat het *Militair Concert*, door de *Stedelijke Schutterij* op Vrijdag jl. in den *Stads Schouwburg* ten behoeve der watersnoodlijdenden gegeven, de som van *f* 1180.60 heeft opgebragt.

Z. M. de Koning heeft heden de voormiddag-godsdienstoefening bijgewoond in de Nieuwe Kerk, onder het gehoor van Ds. Meijboom, die eene leerrede hield over Joh. 19 vs. 28—30*a*, zijnde de 34ste Lijdenstekst. Het groote kerkgebouw kon de zaamgevloeide menigte naauwelijks bevatten.

Ten 1 ure heeft de muziek der schutterij zich weder op den Dam doen hooren.

Omstreeks ten 2 ure heeft Z. M. den Koning en HD. gevolg zich naar het Zoölogisch Genootschap Natura Artis Magistra begeven en heeft aldaar een geruimen tijd vertoefd, na alles in oogenschouw te hebben genomen.

Z. M. heeft benoemd tot burgemeesters van Dwingelo J. Eemten; van Beusichem Mr. P. C. Bijleveld. — Eervol ontslag verleend (op hun verzoek) aan de Heeren: W. Barendregt, als heemraad van den polder Robbenoord en Plompert en als dijkgraaf van den polder Charlois; P. Noordzij, als dijkgraaf van den polder Robbenoord en Plompert en als heemraad van den polder Charlois; A. Phersch, als poldermeest. van den polder Benschop. Benoemd: tot dijkgraaf van den hoogen Maasdijk van stad en lande van Heusden, vereenigd met den Drongelschen en Oud-Heusdenschen zeedijk, den Heer C. J. Bax van Dongen; tot lid in het polder en dijkbestuur van Lith, den Heer A. v. Os; tot gezworen van de vier oude polders onder Oude Tonge, den Heer D. Wittekerk Dz.; tot poldermeester van Benschop den Heer Jhr. Mr. J. P. Strick v. Linschoten v. Vlooswijk. — Hd. consul-generaal te Parijs, den Heer J. P. Pescatore benoemd tot algemeenen commissaris van Nederland bij de in dit jaar te houden algemeene tentoonstellingen, zoo van voortbrengselen van landbouw en nijverheid als van schoone kunsten. — Den kapt. P. Straadsheim, van het 3de reg. inf., op zijne aanvrage, op pensioen gesteld, en het bedrag van dat pensioen bepaald op *f* 990.

De minister van finantien heeft ter kennis gebragt, dat, onverminderd de reeds door den minister van kolonien bekend gemaakte aanmunting van zilveren pasmunt voor Nederl. Indie, gedurende het jaar 1854 door 's rijks munt zijn vervaardigd en afgeleverd de navolgende specien: A. *Voor rekening van het rijk*, 3,000,000 halve cents *f* 15,000; B. *voor rekening van bijzondere personen*, 4,334,526 stukken van twee en een halven gulden, *f* 10,836,315; 4,511,054 guldens, *f* 4,511,054; te zamen uitmakende een beloop van *f* 15,362,369.

Naar wij vernemen zullen op het Concert, hetwelk door de Liedertafels *Eutonia*, onder de leiding van haren directeur, den Heer C. A. Bertelsmann, en *Euterpe*, onder die van haren directeur, den Heer G. A. Heinze, in de week na Paaschen, in het Park zal worden gegeven, ten behoeve der watersnoodlijdenden, worden uitgevoerd: 1°. *Oberon-Ouverture* van C. M. von Weber; 2°. *Ouverture*, naar een gedicht *die Waise*, van G. A. Heinze; 3°. *Das Grosse Hallelujah*, en 4°. *Ohne Liebe keine Lust*, van C. A. Bertelsmann; 5. *Sie ist mein*, van G. A. Heinze; 6 *In 't Woud*, van W. Smits; *Kreislauf*, van J. Otto; 7. *Meerestille und Glückliche Fahrt*, van Fischer; 8. *Bachus-Chor*, uit het treurspel *Antigone*, van Mendelssohn Bartholdy, en 9. *Vlaggelied*, van Verhulst; en zal behalve dat de Heer Frans Coenen twee viool-solo's voordragen. Ontegenzeggelijk zal dit concert een der schoonste en genotrijkste van dit saizoen zijn.

---

* 's GRAVENHAGE, 1 April. Z. M. de Koning wordt morgen in den namiddag van Amsterdam in deze residentie terug verwacht.

— H. M. de Koningin heeft heden de geopende tentoonstelling voor den tuinbouw, enz., met een bezoek vereerd, aldaar een geruimen tijd doorgebragt en alles met de meeste oplettendheid gadegeslagen.

De tentoonstelling werd heden door belangstellenden zeer druk bezocht.

---

* SCHEVENINGEN, 31 Maart. In het laatst van het verleden jaar is, gelijk men weet, tusschen Scheveningen en Wassenaar gestrand een Deensch scheepje, dat op het strand is verkocht. In den afgeloopen nacht is het de Heeren Vrijhoff, van Nieuwersluis, en K. Schouten, van Scheveningen, mogen gelukken het vlotbaar te doen worden en af te brengen. Men is er onmiddellijk mede gezeild naar de Maas.

---

* LEYDEN, 31 Maart. Heden is alhier tot Doctor in de Verloskunde bevorderd, de Heer J. B. Wijnhof, Med. en Chir. Doctor, geboren te Haarlem, na verdediging van *Theses argumenti obstetricii*.

---

* HELVOETSLUIS, 31 Maart. Heden ten 2 ure is Zr. Ms. stoomschip Merapi, kommandant kapt.-luit. J. J. van der Moore, van Batavia, laatst van Falmouth, alhier binnengekomen.

---

* GRONINGEN, 30 Maart. Heden werd tot doctor in de godgeleerdheid bevorderd de Heer J. Offerhaus L.z., beroepen predik. te Burum, na de openlijke verdediging eener dissertatio exhibens Aboelardi Theologi methodum.

---

§ DREUMEL, 29 Maart. Verschillende personen verkeeren ten onregte in den waan, dat de behoeftigen der plaats wekelijks met 700 brooden van eene bijzondere liefdadige zijde worden ondersteund en zijn daartoe gebragt, wijl onder belofte van wekelijksche herhaling, welke nogtans niet verwezenlijkt geworden is, al eenmaal die niet onbelangrijke gave te Dreumel voor Lith, Lithoijen, Alphen, Maasbommel, Dreumel, enz. is aangekomen. Men ontwaart daarbij tot zijn diep leedwezen, dat de noodlijdenden alhier dien ten gevolge vele giften, welke anders voor hen bestemd waren, komen te missen.

---

* ROZENDAAL, 28 Maart. Daar sedert geruimen tijd reizigers uit Holland naar Belgie zelden aan de grenzen van dat land eenige onaangenaamheden ondervonden, wanneer zij niet van een behoorlijke paspoort waren voorzien, verwekt het te regt bevreemding, dat thans aan de Belgische grenzen voor reizigers die van den spoortrein van Rotterdam op Antwerpen gebruik maken, te Essen dienaangaande niet alleen de meeste gestrengheid wordt in acht genomen, maar velen zelfs eene onaangename bejegening van de aldaar aanwezige geëmployeerden te beurt valt. Verscheiden reizigers zijn in den laatsten tijd aldaar teruggewezen of hebben zich een langdurig oponthoud moeten getroosten. Des te onaangenamer is deze handelwijze naarmate men overal elders uit Nederland ongehinderd de Belgische grenzen kan overtrekken, of wel een binnenl. pas bekomen, en men er dus niet op bedacht is op dat punt onaangenaamheden te zullen ontmoeten, te meer nog daar deswege geene waarschuwing aan het publiek is gerigt. Wil dus het Belgische gouvernement het vorderen van eene buitenlandsche paspoort voor Nederlanders, met de meeste gestrengheid toepassen, dan ware het zeker doelmatig, dat ook langs andere wegen gelijke gestrengheid werd in acht genomen, en, in elk geval, eene officiele aankondigng aan het publiek werd gerigt.

Nederlandsche Kolonien.

(PER OVERLAND-MAIL.)

BATAVIA, 14 Februarij.

De weersgesteldheid ter dezer plaatse kan wel als bijzonder beschouwd worden. Sedert talrijke jaren heeft de westmousson niet met die kracht gewoed als in dat, hetwelk nu thans beleven.

Bijna onafgebroken waait het fel uit het N. en N. W., vergezeld van bijna niet ophoudende zware regens, doch zeldzaam van onweder. De blaauwe vlag is schier onafgebroken nu 14 dagen lang in top geweest en is slechts enkele malen en zulks voor korte poozen neergehaald. De gemeenschap met de reede is daardoor ten uiterste moeijelijk, gevaarlijk zelfs te achten. Handel en scheepvaart staan stil; de rivier ligt vol met beladen praauwen, die zich niet naar boord kunnen begeven. Verscheidene schepen, wier vertrek reeds bepaald was, hebben het moeten uitstellen.

— In den morgen van 8 Jan. jl., omstreeks half zeven ure, was in het fort Rotterdam te Makasser, ten gevolge van verval van krachten, in den ouderdom van ongeveer 74 jaren overleden, de staatsgevangene Pangerang Dhiepo Negoro. Het lijk werd in den namiddag van denzelfden dag, met inachtneming der Mahomodaansche gebruiken en de waardigheid aan zijne hooge geboorte verschuldigd, ter aarde besteld, overeenkomstig het verlangen van den overledene, in de kampong Malayo, in de nabijheid van het graf van zijn zoon.

— Na eenigen tijd geleden werd de aandacht van het gouvernement gevestigd op de kultuur en bereiding van eene vlassoort, die in de res. Menado en elders verkregen wordt uit den stam van een wilden pisang en daar bekend is onder den naam van koffovlas of hennep. De kultuur en bereiding van deze hennep worden op groote schaal gedreven op de Philippijnsche eilanden. De regering heeft de zaak van genoeg belang geacht om een onderzoek te bevelen naar de mogelijkheid om deze industrie op Java over te brengen. Dat onderzoek heeft aangetoond, dat de kultuur van de koffoplant op Java en de bereiding van vlas daaruit, allezins aanmoediging verdienen.

— Bij beschikking van Z. Exc. den minister van kolonien, van den 11den Sept. 1855, lit. A N°. 2, is aan Jhr. Mr. D. C. A. van Hogendorp, laatstelijk resident van Banjoemaas, thans met verlof in Nederland, verleend eene verlenging van verlof voor den tijd van zes maanden.

— In den vooravond van 9 dezer, had er aan boord van het Nederlandsch koopvaardijschip Amicitia, kapitein Jan Jansc, ter reede alhier, een droevig ongeluk plaats. Bij het hijschen eener sloep viel de scheepsjongen C. Meijer, geboren te Amsterdam, oud 18 jaren, uit dezelve in zee en zonk onmiddelijk. Al de aangewende pogingen om hem te redden werden daardoor vruchteloos, en zijn lijk is tot op het oogenblik van dit schrijven nog niet gevonden.

— In 1850 werd het toezigt over de bebakening der reede van Batavia en van de derwaarts geleidende vaarwaters, opgedragen aan de commissie tot verbetering der Indische zeekaarten. Dit had ten gevolge dat zij een geheel nieuw plan van bebakening ontwierp, dat door de regering werd goedgekeurd, en tot welks uitvoering onlangs magtiging werd verleend. Volgens dit plan zullen er voortaan twee soorten van baken worden aangenomen, de eene aan het bovenende voorzien van eenen *bol* van plaatijzer, en de andere op gelijke wijze met een *kegel* van plaatijzer.

— Op 22 Jan. werd uit de rivier nabij de Sluisbrug opgebaald het lijk van den reeds 2 dagen vermisten Heer G. A. E., geboortig van Haarlem. Genoemde Heer 33 jaren oud, was eerst den 29sten Julij jl. in deze gewesten aangekomen en zijn dood wordt algemeen aan een ongeluk toegeschreven.

Zaturdag ochtend, omstreeks 5 ure 20 min., is te Buitenzorg een schok van aardbeving gevoeld geworden, die een tiental minuten daarna door een heviger gevolgd werd. Er schijnt door dit natuurverschijnsel echter niet de minste schade te zijn aangerigt.

— In den loop van het vorige jaar werd eene hoeveelheid maïszaad, afkomstig uit Noord-Amerika, naar verschillende residentien en afdeelingen van Java, en naar sommige der buitenbezittingen gezonden, ten einde daarmede eene proef te nemen. Van den uitslag dier proeve, zijn tot dusver slechts enkele niet zeer gunstige berigten ingekomen.

— In het *Soerabaijasch Nieuws- en Advertentieblad* van 24 Jan. leest men: Naar wij vernemen, heeft er dezer dagen te Bezoekie, een zeer treurig ongeval plaats gehad, zijnde de kapitein, de doctor en drie matrozen van een daar ter reede liggend Hollandsch schip, door het bij hooge zee omslaan van de sloep, waarin zij zich bevonden, verdronken; een andere sloep van hetzelfde schip, die ter hulpe kwam, sloeg ook om, doch de bemanning daarvan heeft zich weten te redden.

Door den Gouverneur-Generaal van Nederl. Indie zijn de volgende beschikkingen genomen:

Civiel Departement.

Benoemd: Tot adsist.-resid. in de Lima Poeloh Kotta, Padangsche Bovenlanden, K. F. Stijman; tot secret. van de resid. Padangsche Bovenlanden, tevens vendum. aldaar, S. Serlé; tot secret. van de resid. Tappanolie, tevens vendum. aldaar, P. Severijn; tot kontroleurs 1ste kl.: te Singkel, resid. Tappanolie, L. B. van Polanen Petel; te Padang Pandjang, onder Batipo, resid. der Padangsche Bovenl., T. Schenk; tot kontroleurs 2de kl.: te Baros, residentie Tappanolie, A. J. C. Coets van Baggen; in Ankola en Siepierok, resid. Tappanolie, K. J. Jellinghaus; in de Ophir Distrikten, adsistent-residentie Ajjer Bangies, S. Locker de Bruine; in de XX Kotta's, resid. Padangsche Bovenl., Mr. W. H. Henny; tot lid in den raad van justitie te Soerabaya Mr. T. Schuurman; tot adsist.-resid. van Sambas, resid. wester-afdeeling van Borneo, C. C. Hardenberg; tot secret. van de resid. der wester-afd. van Borneo, tevens vendum. aldaar, J. J. Peters; tot secret. bij de wees- en boedelk. te Samarang W. J J. MacGillavrij; tot 2den komm. bij den algem. ontv. te Batavia H. J. Radius; tot subst.-offic. van justitie bij den raad van justitie te Samarang Mr. J. H. Waller Diemont; tot ingen. 2de kl. bij den waterstaat en 's lands civiele gebouwen ter Sumatra's Westkust W. Kraft; tot admin. der houtstapelplaats te Boenga J. A. Werner Smith; tot kontroleurs 3de kl.: bij de landel. ink. en kult. K. A. L. J. Jeekel, J. van Es en W. R. Adema; in Rau, adsist. resid. Ayer Bangies, J. Blaaupot; te Padang, in de Padangsche Benedenlanden, J. C. Boyle; te Loeboe Bassong en Tikoe, in de Padangsche Benedenl., L. van de Poll; tot presid. van den raad van justitie te Amboina Mr. J. T. M. Godefroy; tot 1sten komm. op het resid.-kant. te Batavia P. A. Gijsbers; tot komm.-boekh. bij den ontv. der ink. en uitg. regten te Soerabaya J. Raaf; tot stads-apoth. te Samarang J. P. van Rouveroy van Nieuwwaal; tot postkomm. te Soerabaya J. Kal; tot secret. en boekh. bij de weesk. te Amboina A. O. Burgemeestre; tot ambten., bestemd tot natuurk. nasporingen in Ned. Indie, J. H. Croockewit Hz.; tot adj.-gezworen landmeter in de resid. Menado J. Schoe.

Ontslagen: Uit hoofde van ziekte, eervol, onder toekenning van wachtgeld, de secret. en boekh. bij de weesk. te Amboina, J. G. L. Laus; eervol, D. S. Hoedt, van de hem tijdelijk opgedragen waarneming der betrekking van president van den raad van justitie te Amboina; op zijn verzoek, eervol de opziener 2de kl. van den waterstaat en 's lands gebouwen, T. H. J. van Munster; op hun verzoek, eervol, onder toekenning van pensioen: de ambten. op wachtgeld J. H. de Waal; de milit. ambten. 2de kl. C. Ovijn; de gew. 1ste komm. bij het postkant. te Batavia, F. Resner; en met behoud van regt op pensioen, de 1ste klerk bij de afd. ordonnancering der generale directie van financien, J. Macaré; uit 's lands dienst de gew. offic. der genie K. H. van Zadelhoff.

Ontheven: Eervol, van de verdere vervulling hunner betrekkingen, onder toek. van wachtgeld: de adsist.-resid. van Sambas, R. C. Prehn; de komm.-boekh. bij den ontv. der ink. en uitg. regten te Soerabaya, F. H. P. van Dijck.

Ingetrokken: Op zijn verzoek, de benoeming van den Heer D. F. A. Bauduin tot lid in den raad van justitie te Macassar; de benoeming van C. H. Baumeijer tot adsist. 3de kl. bij de indigokultuur.

Verleend: Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den president van het koll. van boedelmeesteren te Batavia, J. A. Clignett; aan den ambtenaar op wachtgeld, D. Th. François; aan den 2den komm. A. J. Bik Pz.

Militair Departement:

Benoemd: Tot kommand. der 3de milit. afd. op Java, de kol. J. A. Veenhuijzen; tot instructeur bij den barissan te Sumanap, de 1ste luit. van het reg. O. I. kavall. A. Koenen; bij de staven in de milit. afd. op Java: tot kapt., chef van den staf in de 2de afd., de kapt. der inf. in die afd. T. C. J. Kroesen; tot 1sten luit.-adjud. van den gen.-maj., den 1sten luit. G. L. C. Tihon; tot adjud. van den kommand. der troepen te Willem I, den 2den luit. W. N. Verhagh; bij de plaatselijke staven: tot plaatsel. kommand. te Soerabaija, de luit.-kol. L. C. Magnin; tot plaatsel. adjud. ter zelfder plaatse, den 1sten luit. H. H. G. Peltzer; tot plaatsel. adjud. te Samarang den 1sten luit. F. Vroland; tot plaatsel. adjud. te Willem I den 1sten luit. P. A. Muller; tot constructeur bij den artill.-constructiewinkel te Soerabaija, den 1sten luit. der artill. J. G. A. Kempees; tot eerst aanwezenden genie-officier te Tjilatjap, de kapt. J. van Staveren.

Bevorderd: Tot kolonel, kommandant der 3 bat. te Willem I, de luit.-kol. L. J. Kroll. Bij het wapen der inf.: Tot luit.-kol. de maj. A. Bade; tot maj. de kapts. J. C. J. Smits, K. T. van Steyn van Hensbroek, H. van Houten, L. J. M. Smets en H. Cobet; tot kapt. de 1ste luit. S. Schrieder, E. W. C. van Pirch, A. W. Mensinga, J. B. A. Brumstede, C. Eekhout; tot 1ste luit. de 2de luit. G. A. de Vos, J. C. Albrecht, H. C. L. Weytingh, A. J. Diepenbroeck, H. C. C. Hendriks, K. W. J. v. Heemskerck, M. E. F. L. von Schauroth, C. L. C. von Salomon, A. C. G. E. L. Bots, F. J. Henner, O. A. Koocken, J. M. D. T. de Jongh, en J. Tomei; tot 2de luit. de adj.-onderoffic C. J. M. de Wilde, de serg.-maj. J. P. Smagge, de serg. A. Luymes, J. L. B. Grampré Molière, J. H. J. v. Schevichaven, G. F. v. Huls, W. J. T. Timmerman, A. M. v. d. Meer, C. P. Giunta d'Albani en L. C. Kornfeldt. Bij het wapen der artillerie: tot kapts. de 1ste luits. J. Welter en G. A. Kempees. Bij het reg. O. I. kavallerie: tot 1sten luit. den 2den luit. P. van der Putt. Bij de geneesk. dienst: tot offic. v. gez. 1ste kl. de offic. v. gez. 2de kl. O. G. J. Möhnike; tot offic. v. gez. 2de kl. de offic. v. gez. 3de kl. J. H. Flint.

Ontslagen: Op hun verzoek eervol met regt op pensioen: De majoor der inf. G. F. E. Raes; de kapt. der inl. C. F. J. Kern; de majoor der inf. P. J. Nack; de kapt. der inf. T. J. Vlasblom; de kol. der inf. J. B. J. Sutherland; de kapt. der inf. J. H. Haan; de Amboinesche 2de luit. Ambon; de offic. vap gezondh. 2de kl. J. Kroon; — de kapt. der inf. G. F. Giltay.

Gepensioneerd: De op zijn verzoek eervol ontslagen kapt. der inf. H. P. van den Ende.

Verleend een tweejarig verlof naar Nederland wegens ziekte; Aan H. S. Marden, J. C. Steinmetz en J. C. ten Ham.

Marine Departement.

Definitief benoemd: Tot onder-equipagem. de luit. ter zee 2de kl. D. P. Wolfson.

VERTROKKEN PASSAGIERS NAAR NEDERLAND.

Per *Tell*: De Heer A. Visscher van Gaasbeek.
Per *Nieuw Lekkerland*: De Heeren van Ruyven en van Wasselaar.
Per *Zalt-Bommel*: De kapiteins Ratelband, Diemont en Doorman.
Per *Prins Frederik der Nederlanden*: De Heer Melchers en 2 Dochters; de Heer J. F. J. Karthaus, Echtgen. en 3 Kinderen; de Heer Gartman en Echtgen.; de Heer G. J. Stipriaan Luiscius, Echtgen. en 2 Kinderen en de Heer Carssens, gezagvoerder van het verongelukte schip Aert van Nes.
Per *Batavia*: De Heer van der Goes en Fam. en de Jonge Heer Visser.
Per *Rijswijk*: De Heer J. Sodekamp.
Per *Julie Claire*: De Heer Ihne en Echtgenoot.
Per *Nederland en Oranje*: De Jonge Heer de Gaay Fortman.
Per *Maria Anna*: De Jonge Heer L. Bosch.
Per *Reijerwaard*: De Heer J. van Lange, Echtg. en 3 Kinderen.
Per *Borneo*: De Heer R. Ramdohr en Familie.
Per *Anna Lena*: De Heeren Smit en Bloemmeijer.
Per *Baltimore*: De Heer Schrok, Echtg. en Kinderen.
Per *Cortgene*: Mevr. de Wed. A. Liebert met 2 Kinderen; Mevr. de Wed. A. E. G. Köhler en 6 Kinderen; Mevr. C. A. E. Francis en 5 Kinderen; de Jonge Heeren F. D. P. Voller en H. Willer.
Per *Witch of the Wave*: De Heeren John Pryce, Echtg. en Kind; W. C. van Son; J. A. Rehling; Mevr. E. Johnston en Zoon.
Per *Anna en Elise*: De Heer Muller, Echtg. en 3 Kinderen.

HANDELSBERIGTEN.

ROTTERDAM, 31 Maart. Heden is de verkoop bekend geworden, tot geheimen prijs, van 62/1 en 176/2 legg. Batavia Arak, per Admiraal van Heemskerk, te Amsterdam voor rekening van een huis alhier aangebragt.

SCHIEDAM, 31 Maart. Rogge, verkocht 145/2 ℔ Deensche *f* 270 kont., *f* 272 6/w. In publieke veiling ca. 35 last min of meer besch. Deensche, verkocht a *f* 208 kont. per last met 1½ pCt. voor veilingskosten. — *Moutwijn* *f* 15.50. — *Genever* *f* 21; *Amst. Proef* *f* 22.25.

LEYDEN, 31 Maart. Boter van *f* 44 tot 48.

ANTWERPEN, 31 Maart. Heden is de verkoop bekend geworden van 1001 b. Georgir *Katoen*, per Massachusetts. Van Dom *Campèchehout* heeft men ca. 50,000 stil gerealiteerd. *Granen* flaauw.

LONDEN, 30 Maart. *Koffij*: de markt is steeds weinig voorzien, waardoor de omzettingen beperkt en de prijzen vast blijven; voor native Ceylon werd heden in veiling 47 pakken en voor 3500 b. Santos heeft men 44 a 48 sh. bedongen. — *Suiker* onveranderd, alleen de ordinaire soorten iets lager; van Mauritius werden heden ruim 10,000 z. in veiling grootendeels verkocht van 31.6 a 36.6 voor goed a gemeen blond, 27 a 31 sh. voor gemeen a fijn bruin en 1070 z. wit Benares tot 35 a 36 sh. Uit de hand heeft men afgedaan twee ladingen Fernambuc, 10/m. zakk. van 24 a 24.6 voor de Middellandsche zee en eene lading van 650 k. bruin Bahia a 19.3 voor eene naburige haven. In loco zijn 1500 k. Havana verhandeld van 32.6 a 34.6. — *Rijst* met weinig handel, de vraag wordt niet levendiger; eene kleine lading Aracan van 120 ton werd deze week voor Holland genomen. tot 13 sh. In veiling werden heden 1400 b. Bengaal aangeboden waarvan de helft verkocht is tot 14 a 15.6 voor goed middel a mooi blank, middel werd opgehouden a 14 sh.

LONDEN, 30 Maart. Van vreemde Tarwe is in deze week naauwelijks iets, van Iersche niets en van Engelsche weinig aangevoerd. Voor deze laatste bedong men de prijzen van eergisteren of iets boven die van Maandag; in vreemde Tarwe en andere graansoorten ging zeer weinig om.

De veemarkt was matig voorzien en de kooplust was onbeduidend tot de prijzen van ll. Maandag.

NEW-ORLEANS, 7 Maart. *Tabak* is mee gevraagd geweest en men heeft ten volle de vorige prijzen in enkele gevallen iets hooger, bedongen. De buisel in deze week bestond uit 700 vaten. Men noteert: *Fatorij lings* 5½ a 6; *Planters* 6 a 6½; *Common Leaf* 6½ a 7, *Fair* 7¼ a 7½; *Fine* 8 a 8¼; *Choice et Selections* 8½ a 9½. De voorraad bedraagt 6120 vaten.

BATAVIA, 14 Febr. In Java *Koffij* ging hier zeer weinig om en werden alleen ca. 2000 pic., afkomstig van de landen Pamanoekan, van blaauwachtige kleur, tot de prijzen van *f* 26½ a 27 verhandeld. Van Padang bestaat geen voorraad meer, zijnde het resterende sedert ons vorig berigt met *f* 27 betaald. Op Samarang is niets meer te bekomen van den vorigen oogst en blijft men *f* 25 besteden voor Koffij van dit jaar, betaalbaar bij de levering, terwijl men te Soerabaya te vergeefs *f* 26 biedt voor eenige partijtjes Solo, welke echter hooger worden gehouden. — Hetgeen van *Suiker* nog aan de markt was werd gretig weggekocht en bedongen voor de lage nommers hoogere prijzen, ca. *f* 13¼ voor N°. 16, welke basis men thans als marktprijs moet aannemen. De afvoer gaat in dit jaargetijde langzaam en moeijelijk, zoodat orders vooreerst bijna niet zullen zijn uit te voeren. Op de kust liepen de prijzen eveneens hooger en houdt men daar ferm op *f* 13, welke prijs echter nog niet betaald werd. De factory ging dezer dagen weder eenige contracten aan en maakte zich meester van den geheelen oogst Genetry Koffij a *f* 23½; terwijl zij Suiker contracteerde a *f* 11 voor N°. 16, een en ander leverbaar te Passaroean, met geld in voorschot zonder vergoeding van renten. — *Indigo* ging op *f* 175 Samarang terug, tot welken prijs er tamelijk vraag blijft. — *Rijst* werd ook duurder, terwijl de voorraad uiterst klein is. Algemeen wordt op *f* 175 voor goede blanke grove Batavia soorten gehouden; de laatst betaalde prijs was *f* 165. Ca. 100 coy. Tafel, leverbaar te Indramayoe zelve, werden verhandeld a *f* 200 met inbegrip van zakken. Eene partij van ca. 6000 pic. goede blanke Indramayoe, reeds op de plaats zelve, aangevangen, werd in het begin der maand a *f* 142½ losgelaten. — *Arak* hoog in prijs en zeer gezocht en betaalde men dit vocht met inbegrip der leggers, a *f* 120 en 122. Eenige contracten werden gesloten a *f* 60 en 70, te leveren binnen een paar maanden, doch tot welke prijzen men nu niet meer teregt kan komen. Voortdurende schaarschte aan vaatwerk zal de verdere rijzing der prijzen eenigzins tegengaan. — *Gom Elastiek* blijft zeer gezocht tot *f* 34½ a 36.

INVOER-ARTIKELEN zijn, met uitzondering van eenige weinige, steeds in eene gedrukte positie. Van Holl. *Lijnwaden* groeit de voorraad dagelijks aan, zonder dat er iets afgaat. Eenige weinige kisten werden door particulieren geplaatst, echter niet anders dan met eene enkele kist te gelijk en tot wederom verlaagde prijzen. Thans noteren wij a kontant zonder korting: De ruwe 5/4 *f* 4.10, 6/4 *f* 4.50, 7/4 *f* 5.45; de witte 5/4 *f* 4.60, 6/4 *f* 5.30. Tot deze prijzen werd afgegeven en ook alleen maar wat de gebleekte soorten betreft, voor het merk Bavink, blijvende alle andere merken zonder onderscheid alhier onverkoopbaar. Beterschap ziet men niet te gemoet en ware het te wenschen, dat de uitzendingen van Holland voor eenigen tijd werden gestaakt. — *Boter* en *Hammen* immer met veel voorraad en bijna niet te plaatsen. — *Arakleggers* genieten daarentegen veel vraag en zoude men grif weg *f* 50 maken, wanneer er aan de markt waren. — *Genever* ging eindelijk weder hooger en houders ferm op *f* 16 a 17 voor goede merken.

Wisselkoers op Nederland 101 pCt.; op Londen *f* 11.60 a 11.70.

Vrachten dalende; de volgende Nederlandsche schepen zijn genomen: naar Nederland de Oost-Indien a *f* 105 voor rijst en *f* 135 voor arak, Australie ter overbrenging der lading van het afgekeurde schip Justina a *f* 112.50; de Estafette a *f* 112.50 en de Zeenymph a *f* 90 voor suiker en *f* 85 voor koffij te Passaroean te laden; de Madura is in de gewone bevrachting der N. H. M. opgenomen; de Louise Jacoba Johanna neemt

hier suiker en te Padang koffij in a ƒ 110; de Claudius Civilis bedong voor rijst ƒ 85, suiker ƒ 95 en arak ƒ 120; de Gelderland laadt te Soerabaya suiker a ƒ 95; de Kinderdijk werd voor rijst te Akyab te laden a £ 5;5; [illegible]; Albrecht Beyling laadt rijst te Indramayoe a ƒ 85; Burgemeester [illegible] Reenen bekomt ƒ 90 voor suiker, ƒ 80 voor rijst hier en op de kust [illegible]den; de Amicitia bedong ƒ 95 en 85 voor suiker en rijst, te Indramayoe in te nemen; de Duiveland en Neêrlands Koning worden door de agenten naar Rotterdam beladen; de Doggersbank en Cornelis Houtman waren reeds in Europa voor de te huis reis via Akyab bevracht, zoodat de Zwaluw voor eene reis naar China en terug, te Soerabaya werd, de Quatre Bras voor suiker en huiden a ƒ 103 naar Amsterdam genomen.

Uitgevoerd naar Nederland voor particuliere rekening gedurende deze maand zijn: Per Witch of the Wave 6020 pic. Suiker, 786 pic. Koffij, 2360 pic. Rijst, 455 pic. Rotting, 826 st. Huiden, 619 pic. Cassia, 34 pic. Notenmuscaat; per Graaf van Nassau 12 pic. Notenmuscaat, 2 pic. Foelie; per Comet 12,313 pic. Suiker, 3943 pic. Rijst, 190 pic. Rotting; per Sterling 4522 pic. Suiker, 1000 st. Huiden; per Catharina Johanna 7838 pic. Suiker, 2 pic. Koffij, 1573 st. Huiden, 2203 ℔ Indigo, 70 pic. Zwarte Peper.

Fondsen en Beurstijdingen.

BREMEN, Vrijdag 30 Maart. Wissel: Amst. k. z. 130; Dito 2/m. 129.

LONDEN, Vrijdag 30 Maart. Consols kontant 93; Dito op tijd 93½ a ⅜; Brazil. 5 pCt. 101 a 103; Dito 4½ pCt. 92 a 94; Buenos-Ayres 52 a 54; Denem. 3 pCt. 81 a 83; Dito 5 pCt. 102 a 104; Russen 4½ pCt. 89 a 91; Dito 5 pCt. 99 a 101; Mexik. 3 pCt. 20⅝ a ¾; Venez. 4 pCt. 26 a 28; Ditto Uitg. 1½ pCt. 11 a 13; Grenada 2½ pCt. 16 a 17; Dito Uitg. 6½ a 7; Ecuador 3½ a 4½; Peru 4½ pCt. 70 a 71; Dito 3 pCt. 50 a 51; Holl. 2½ pCt. 62½ a 63½; Dito 4 pCt. 93½ a 94½; Spanje 3 pCt. 36½ a 37; Dito 1 pCt. 18¼ a ½; Dito Coupons Cert. 5½ a ⅝; Dito Amort. 4½ a ⅝; Turks. 6 pCt. 80½. — Wissel: Amst. k. z. ƒ 11.19½ a ½; Dito 3/m. ƒ 11.17 a ½.

Gedurende deze week waren de Engelsche fondsen zeer vast, en hebben de prijzen [illegible] gevaarloopend. In vreemde fondsen was vrij veel affaire tot betere prijzen. Uitgezonderd Grec., Venez., Spaansche en Mexik. waren bijzonder vast.

Volgens de officiele prijscourant is gedaan: Consols kontant a 92⅞, ¼, 93, ⅛; Dito op tijd 92⅞, 93⅛, ¼; Buenos-Ayres 53; 7 pCts. Cuba 98; 6 pCts. Chili 104½; Equador ¾; Uitg. Grenada 6⅛, ¼; Mexic. 20⅞; 3 pCt. Spanje 36⅞; 1 pCt. Dito 18½; Dito Comité-Certif. 5¼, ½, ¼; 6 pCt. Turksche 80½, ½, ⅛, ¼, ½; 2½ pCt. Holl. 62⅞, 63; 4 pCt. Dito 94⅛.

[illegible] op heden de rentebetaling, tegen den 10den April aanstaande, [illegible]digd.

[illegible] fondsen [illegible] 31 Maart. Met weinig affaire hebben de 5 pCts. Oostenr. 86¼, ⅜; 3 pCt. Belgie 53¼ a ⅜; 4½ pCt. Dito 93½; 5 pCt. Nat. Dito 71¼ a ⅜; Dito Partial-Loten 538; 1 pCt. Spanje 17⅞; 3 pCt. Dito 31⅛ a 13/16.

ROTTERDAM, Zaturdag 31 Maart. N. W. S. 3 pCt. 73½; Belg. 50⅜; Spanje 1 pCt. 18¼; Dito Certif. Coup. 5 1/12; Metall. 32⅛; Dito 5 pCt. 63⅜; Dito te Amst. 5 pCt. 75; Ecuador Onbep. 3 1/16; Dito Coup. 26⅛; Grenada Uitgest. 6 11/16.

Scheepstijdingen.

BINNENGEKOMEN.

TEXEL, 31 Maart, N. O.; Lady Aberdour, Caradus, Sunderland.

VLIE, 30 Maart, N. N. W.; Hendrika Gezina, Pronk, Hartlep. - Maria, Dijk, Konb., l. v. Bremerhaven.

HELVOETSLUIS, 31 Maart, N. N. O.; Wilhelmina, v. d. Sloot, Palermo. - Gironde, ..., Havre. - Aurora, van der Velde Smit, Londen.

BRIEL, 31 Maart, O. N. O.; Levant, ..., Havre.

[illegible] Maart; Johanna Petronella, Hazewinkel, Schiedam.

[illegible] voor 19 Maart; Theodora Anna, van Leuningen, Cardiff.

BATAVIA, [illegible] Jacobs, Sydney. — 12 Jan.; Louisa Jacoba Johanna, Deurhof, Australie, Jochems, Sydney. — 12 Jan.; Louisa Jacoba Johanna, Deurhof, Macao. — 13 Jan.; Madura, Draijer, Rott. — 17 Jan.; Doggersbank, Kerkhoven, Amst. - Johanna Maria, de Jong, Sydney. — 20 Jan.; Marie Julie, Bruynseels, Australie. - Lamina Elisabeth, Gersen, Singapore. — 30 Jan.; Claudius Civilis, Petersen, Portlackson. — 31 Jan; Cornelis Houtman, Rolman, Sydney. — 4 Febr.; Burgemeester van Reenen, v. d. Meer van Kuffeler, Melbourne. — 5 Febr.; Amicitia, Jonas, Amst. — 8 Febr.; Diana, Willers, Buenos-Ayres. — 9 Febr.; Zeenimph, Watsen Elias, Amst. - Ardjoeno, Post, Sydney. — 10 Febr.; Edouard Marie, Eeltjes, Melbourne.

SAMARANG, 4 Febr.; Regina, Ingerman, Amoy.

SOERABAYA, 27 Jan.; Walcheren, Ouwehand, Llannelly.

UITGEZEILD.

TEXEL, 31 Maart, N. O.; Aimicitia et Fides, Schoe, Suriname. - Elisabeth, Haverbult, Konst. - Christina Hendrika, Stemfoort, Syra. - Atalante, Beckering, Messina. - Tagliavia, Cascase, Napels. - Johanna Henriette, Boer, Livorno. - Primus, Durietz, Genua. - Stad Groningen, Rasker, id. - Christina Alida, Lackrooi, id. - St. Cast, Beauregard, Newc. - Johanna Emelie, Dentjes, Oostzee. - Stoomvaart, ..., Hamb. - Jan Daniel, Rietbergen, Rott. - Antoinette, Peters, Avontuur.

HELVOETSLUIS, 31 Maart, N. N. O.; Adriana, Stoorvogel, St. Ubes. - Bordeaux, ..., Havre.

LONDEN, 29 Maart; Zeilk, Julie, v. d. Kolff, Adelaide.

DEAL, 30 Maart; Hendrika Elisabeth Sugenna, van Veen, Bat.

LIVERPOOL, 29 Maart; Georgina, Elink, Bat. - H. Willebrordus, Boekbout, Koningsb.

CETTE, 26 Maart, Marie Joanne, Lageat, Amst.

BATAVIA, 10 Jan.; Jacqueline en Elise, Sikkens, Akyab. — 13 Jan.; Prinses Amelie, Grijneveld, Nederland. — 21 Jan.; Graaf Dirk III, Rotgans, Rott. — 5 Feb.; Vriendschap, Schuchard, id. — 6 Feb.; Cortgene, Scott, id. — 7 Feb.; Argo, Huijsers, id. — 11 Feb.; Cornelis Houtman, Rolman, Akyab. — 12 Feb.; Witch of the Wave, Shreve, Amst.

SAMARANG, 6 Jan.; Bulgerstein, Maas, Nederland. — 16 Jan.; Comet, Gunner, Bat. en id.

SOERABAYA, 6 Jan.; Stirling, Jamieson, Amst.

TAGAL, 5 Jan.; Mercurius, Nepperus, Middelburg.

BANJOEWANGIE, 23 Dec.; Eva Johanna, de Boer, Rott. — 24 Dec.; Anne, Cramer, id. — 25 Dec.; Toll, Koch, Amst. — 28 Dec.; Nieuw Lekkerland, Hoffman, Nederland. — 30 Dec.; Jupiter, v. d. Mey, Amst. — 1 Jan.; Copernicus, Prater, Rott. - Elisabeth Anthonia, Jansen, Amst. - Batavia, Lammerts van Bueren, Nederland. - Rijswijk, Bijl, id. — 5 Jan.; Brouwershaven, Jansen, Rott. - Marianne, Tjebbes, Amst. Den Elshout, Bonjer, Rott. - Juno, Kluin, Nederland. - Alblasserdam, Pot, Schiedam. — 7 Jan.; Maria Anna, Verbeek, Rott. — 9 Jan.; Reijerwaard, Wierikx, id. — 10 Jan.; Catharina Johanna, Jaski, Amst. — 11 Jan.; Brothers, Crowell, id. - Prins Frederik der Nederlanden, Rotgans, id. — 12 Jan.; Johanna, Halbertsma, id. - Capella, Wegman, id. - Borneo, Hansen, Rott. - Anna Lena, Autusch, Amst. — 14 Jan.; Everdina Elisabeth, Tonjes, Rott. - Weltevreden, Teerling, id. - Herman de Ruyter, Feyst, Amst. — 15 Jan.; Christiaan Huygens, Ihlower, Schiedam. — 16 Jan.; Hendrina, Rompe, Nederl. — 18 Jan.; Zalt-Bommel, Jula, Schiedam. — 20 Jan.; Schoonderloo, Marmelstein, Rott. - Erasmus, Scharper, id. - Julie Claire, de Wijn, Amst. — 22 Jan.; Anna en Elise, Jaski, Nederland. — 23 Jan.; Nederland en Oranje, v. d. Plas, Amst. - Maria, van Wulven, Nederland. — 24 Jan.; Margaretha Simonetta, Hoffman, id.

PANAROEKAN, 30 Dec.; den Elshout, Bonjer, Rott.

PALEMBANG, 3 Jan.; Ambarawa, Buykes, Amst.

TJILATJAP, 25 Jan.; Baltimore, Poestkoke, Amst.

Rivier-Berigten.

[illegible] LIGGENDE SCHEPEN.

F. J. Engelina, Rotterdam, n. Keulen en Coblenz. - C. Scholten, Hoffnung, n. [illegible]. - [illegible], Delphin, n. Ludwigshafen en Mannheim. - W. Keller, [illegible], n. Mainz. - J. Hell, Johanna, n. Urdingen. - F. [illegible], Mainzerfeltz, n. Mainz. - [illegible] Timmerman, Frankfort N°. 20, n. Frankfort. - A. Deinum, Mercuur, n. Wesel - G. F. Kuhnle, Minerva, n. Heilbron. - C. F. Haasters, Niederrein N°. 9, n. Dusseldorp en Neuss. - J. H. Berntz, Cöln N°. 16, n. Keulen.

ARNHEM, 31 Maart. Rijnhoogte 3 el 6 p. 1 d., gev. 23 d.

ANTWERPEN.

HAVANA, Junito: 1152 k. Suiker, Michiels-Loos.

PER TELEGRAAF.

LONDEN, Zaturdag 31 Maart.

De *Morning-Post* meldt heden het volgende:

"De Heer Drouin de Lhuys, minister van buitenl. zaken van Frankrijk en graaf Walewsky, gezant van Frankrijk alhier, hadden gisteren een onderhoud met lords Palmerston, Clarendon en Landsdowne. De Heer Drouin de Lhuys vertrok gisteren avond weder naar Parijs en zal Maandag naar Weenen vertrekken met het ultimatum der geallieerden, betreffende het derde punt, dat in de conferentien aanhangig is. Dat ultimatum is gebeel overeenkomstig het tractaat van bondgenootschap, dat tusschen Frankrijk en Engeland bestaat. Indien Rusland dit ultimatum weigert aan te nemen, dan zullen de conferentien te Weenen afgebroken en de oorlog op uitgebreide schaal voortgezet worden."

LONDEN, Zaturdag 31 Maart, Consols 93 a ¼; Mexik. 20¾ a 21; Grenada 6¾ a ⅞; Spanje, 1 pCt. 18¼ a ½; Certif. 5¼ a ⅜; Turks. 80½.

Schrikkers: Consols 93¼.

WEENEN, Zaturdag 31 Maart. Metallick 5 pCt. 82⅛; Dito Nationale Leening 106¼; Bank-Act. ƒ 1103. — Wissel: Londen ƒ 12.06; [illegible] 145½; Zilver 24.

PARIJS, Zaturdag 31 Maart. Frans. 3 pCt. 70; Dito 4½ pCt. 95; Spanje 3 pCt. 31⅛; Dito 1 pCt. 18⅛.

MARSEILLE, HEDEN, Zondag 1 April.

De stoomboot Sinaï is alhier aangekomen met berigten uit Konstantinopel tot den 23sten. De toebereidselen voor de ontvangst des Franschen Keizers werden aldaar voortgezet, evenzeer als de werkzaamheden voor het legerkamp van 40,000 man. De Piemontesche troepen en de Algerijnsche jagers werden verwacht en zouden dat kamp betrekken. Zoo Keizer Napoleon naar de Krim mogt vertrekken, zou de Sultan hem derwaarts vergezellen. De benoeming van Ali-Pacha, aangewezen om naar Weenen te vertrekken, was den 18den geteekend; hij zou onmiddellijk derwaarts gaan.

De Egyptische leger-afdeeling, door de legerhoofden der geallieerden aangevraagd, was tot vertrek gereed.

Uit de Krim werd gemeld, dat van 13 tot 18 Maart vier uitvallen der Russen met kracht waren afgewezen.

Sedert het gebeurde bij Reni waren de graanprijzen te Konstantinopel gestegen. De internuntius heeft echter de vrees ten dien opzigte als overdreven verklaard; daarenboven is het gedrag van den kommandant van Reni gedesavoueerd geworden. Men hoopt, dat de vaart op den Donau voor neutrale schepen zal toegelaten worden.

Het schijnt zich te bevestigen, dat Mentschikoff te Perekop is overleden.

In weerwil van de algemeene kanonnade van den 14den, hadden de Franschen hunne positie voor Malakoff gehandhaafd. Het achtergedeelte der reede werd thans door het geschut bestreken, ten gevolge waarvan de Russische schepen zich hadden moeten verplaatsen. De werken van aanval en verdediging werden op groote schaal voortgezet.

MADRID, Vrijdag 30 Maart. 3 pCts. 32¼; 1 pCts. 18⅛.

EFFECTEN-SOCIETEIT TEN HALF VIJF URE.

AMSTERDAM, Zondag 1 April.

Spaansche 1 pCtt. 18¼, 5/16.
Bewijzen Coup. 5¼, 1/16.
Metalliek 5 pCts. 63 11/16, ⅝.
Dito Nation. 68 3/16, ⅜.
Weener Aand. v. fl. 250. 1854. ƒ 255, 256.
Grenada Onbep. 15⅝, 11/16.
Dito Uitgest. 6 11/16, ¾.
Mexik. 20.
Dito Onbep. 19 15/16, ⅞.
Origin. Amerik. Bank-Act. 2½.

Tot de genoteerde koersen vertoonde de handel geene bijzondere levendigheid.

ADVERTENTIEN.

Bij de Uitgevers GEBROEDERS DIEDERICHS, te Amsterdam, bij de voornaamste Boekhandelaren en bij HH. Postdirecteuren, wordt voor den Jaargang 1855 Inteekening aangenomen op

EEN DER BELANGRIJKSTE EN GOEDKOOPSTE MAANDSCHRIFTEN OF BOEKWERKEN:

ONZE TIJD. MERKWAARDIGE GEBEURTENISSEN ONZER DAGEN, op het gebied van *Staatkunde, Geschiedenis, Land- en Volkenkunde, Kunsten, Wetenschappen, Nijverheid, enz.*; mitsgaders *Levens- en Karakterschetsen van vermaarde Tijdgenooten.* Met een aantal *Portretten.*

Voor hem, die op de hoogte van zijnen tijd wenscht te blijven, is voorzeker geen Werk verkrijgbaar, dat den leeslust meer gaande zal houden en doelmatiger strekking heeft dan **ONZE TIJD,** waarvan *iedere maand* eene Aflevering van drie of meerdere Bladen druks het licht ziet, welke jaarlijks **TWEE BOEKDEELEN** vormen, welke zooveel Letterdruks bevatten als *zes* gewone 8°. Boekdeelen, versierd met een tiental Portretten der daarin voorkomende merkwaardige Personen.

De Prijs voor eenen Jaargang, in maandelijksche Afleveringen of bij Deelen, is slechts gesteld op

ZES GULDENS.

GRATIS wordt aan de resp. *Inteekentren* voor dezen Jaargang, als GESCHIEDKUNDIGE BIJLAGE op ONZE TIJD, afgeleverd:

DRIEMAANDELIJKSCHE KRONIJK OVER 1855.

Dit Overzigt wordt geschreven geheel van het Nederlandsche standpunt en strekt om van al hetgeen meer uitsluitend op het gebied der Staatkunde voorvalt, een aaneengeschakeld helder denkbeeld te geven.

INHOUD VAN ONZE TIJD, Aflevering voor Januarij **1855.**

1°. DE ELECTRO-BIOLOGIE, HET SOMNAMBULISME, MESMERISME en ODYLISME, DE TAFELDANS, TAFELSPRAAK en de KLOPGEESTEN.
2°. DE PHOTOGRAPHIE OP HAAR TEGENWOORDIG STANDPUNT.
3°. DE KRIM EN HARE TARTAARSCHE BEVOLKING.

INHOUD VAN ONZE TIJD, Aflevering voor Februarij **1855.**

4°. DE OORLOG TER ZEE.
5°. DE LEER DER VOEDINGSMIDDELEN, op het tegenwoordig standpunt der Wetenschap.
6°. FINLAND.
7°. CHARLES KEMBLE.
8°. SIR HENRY EARL LYTTON BULWER.

INHOUD VAN ONZE TIJD, Aflevering voor Maart **1855.**

9°. DE SCHEIKUNDE TOEGEPAST OP DE LANDHUISHOUDKUNDE ONZER DAGEN; door DR. B. MEYLINK. Met vele Afbeeldingen.
10°. EENE BIJDRAGE TOT HET LEVEN VAN **JENNY LIND,** met betrekking tot haar verblijf in Amerika. (3232)
11°. DE INVLOED DER NIEUWE LEER VAN DEN MOLLAHKASI OP DEN STRIJD DER BERGVOLKEN TEGEN RUSLAND.

BELANGRIJK EN GOEDKOOP BOEKWERK:

GOD IN DE NATUUR.

MERKWAARDIGHEDEN EN VERSCHIJNSELEN WELKE IN DE NATUUR VOORKOMEN EN DE WETTEN DIE DEZE BEHEERSCHEN, ALS HET

Werk van den Almagtige.

BESCHREVEN OP DE WIJZE DER IN ENGELAND BEKROONDE *BRIDGEWATER-BOEKEN.*

DOOR **DR. OTTO KÖSTLIN,** *Hoogleeraar in de Natuurl. Geschiedenis*
Vrij uit het Hoogduitsch bewerkt door Wijlen
J. PH. VAN GOETHEM.
MET MEDEWERKING VAN ONDERSCHEIDENE GELEERDEN.
Opgehelderd door nagenoeg 200 Afbeeldingen.

De uitgave van dit voor een ieder hoogst interessante Werk zal geschieden in ZESTIEN Afleveringen, elk groot vijf vellen of tachtig bladzijden compressen druk, met de daarbij behoorende opheldernde Afbeeldingen, blijkens de *Eerste* Aflevering, die in de voornaamste Boekwinkels voorhanden is.

De prijs voor HH. Inteekenaren is gesteld op slechts **VIJF EN ZEVENTIG CENTS** per Aflevering van tachtig bladzijden druks.

De Uitgevers verbinden zich al de Afleveringen successivelijk vóór 1°. Augustus 1855 af te leveren, en indien het werk meer dan ZESTIEN Afleveringen mogt beloopen, deze den HH. Inteekenaren gratis te doen toekomen.

Een uitvoerig Register alsmede eene lijst der resp. Inteekenaren zal bij het werk gevoegd worden, waarbij de Uitgevers verzoeken eene duidelijke opgave van Naam, Kwaliteit en Woonplaats.

De Afleveringen 1 en 2 van **GOD IN DE NATUUR** zijn bereids aan de resp. Inteekenaren afgeleverd, de volgende verschijnen van maand tot maand.

De Inteekening geschiedt bij de voornaamste Boekhandelaren in alle Steden des Rijks.

AMSTERDAM,
December 1854. **GEBROEDERS DIEDERICHS.** (18406)

DE ABDICATIE VAN KAREL DE VIJFDE.

(NAAR HET FRANSCH VAN DEN HEER GACHARD).

(*Vervolg.*)

Gelijk men heeft gezien, hadden de aan de staten gezonden brieven de abdicatie op 14 Oct. vastgesteld; deze plegtigheid werd nogtans tot den 25sten verschoven.

Ofschoon de waardigheid van hoofd der Orde van het Gulden Vlies onafscheidelijk was van de opperheerschappij over de Nederlanden, verlangde Karel evenwel, dat de overdragt daarvan op zijn zoon mogt plaats hebben in eene afzonderlijke vergadering van de leden der Orde. Gedurende den geheelen loop zijner regering had hij bewezen, hoe zeer de eer, van aan het hoofd van deze doorluchtige Orde te staan, door hem op prijs werd gesteld; nooit had hij de aanmerkingen en zelfs de gispingen zijner medebroeders kwalijk opgenomen: den dag, voorafgaande dien, waarop hij zijnen schepter nederlegde, gaf hij hun een laatste bewijs zijner achting. Den 20sten October vernamen de ridders, welke zich destijds te Brussel bevonden en door hem tot dat do-l waren opgeroepen, uit zijnen mond het voornemen, dat hij koesterde, om het gezag over de Orde op zijnen zoon over te dragen. Den volgenden dag riep hij hen in eene raadsvergadering, onder zijn voorzitterschap, te zamen; ook Koning Philips was daarbij tegenwoordig. De aanwezige ridders waren: de hertog van Savoye, de graven van Bossu, Lalaing, Egmond, Arenberg, de markies de la Vère, de heeren van Brederode, de Bugnicourt, Molembais en Pierre van Werchen, drossaart van Henegouwen. Karel herinnerde hun de mededeeling, welke hij hun den vorigen dag had gedaan, en noodigde hen uit, om den Koning zijn zoon als hoofd der Orde te erkennen, nadat hij met de opperheerschappij over de Nederlanden zou zijn bekleed. Philips verliet toen de zaal en het voorstel des Keizers werd in stemming gebragt. Allen gaven hunne toestemming, en Philips weder in de zaal gekomen zijnde, ontving de gelukwenschingen van de ridders, zijne broeders.

De Keizer bragt toen ter sprake de Orde van den H. Michaël, waarmede hij gedecoreerd was; hij zeide voornemens te zijn, ze om verschillende redenen terug te zenden: in de eerste plaats wegens de vijandelijke gezindheid, door Frans I tot aan zijnen dood jegens hem aan den dag gelegd, eene gezindheid, welke ook de toen regerende Koning Hendrik II bezielde; vervolgens omdat tot die orde personen werden toegelaten, onwaardig ze te dragen, zoo als ketters, verraders en anderen; eindelijk, omdat hij besloten had, ze niet in Spanje te dragen noch hare statuten na te leven. Met eenparige stemmen keurden de ridders dit voornemen goed.

De zitting eindigde met eenige discussie over de plaats en het tijdstip, waarop het eerstvolgende kapittel zou worden gehouden; over het gedrag van den Keurvorst van de Paltz en den hertog Octavius Farnese, over de benoeming van een thesorier der Orde, in de plaats van den overleden Gerard Veltwijck. Volgens het proces-verbaal hield de Keizer over deze verschillende punten eene zeer goede redevoering. Hij had gewenscht, dat het aanstaande kapittel in Gelderland zou worden gevierd, ten einde aan de nog korteling overwonnen bevolking dier provincie een bewijs te geven van de pracht der Orde; doch met het oog op den bestaanden toestand van zaken, was hij van meening, te gelijk met al de ridders dat het te Antwerpen zou worden bijeengeroepen.

Reeds sedert eenigen tijd bewoonde Karel niet meer het oude paleis van de hertogen van Brabant; hij had het verlaten, om zijn verblijf te vestigen in een klein huis, aan het uiteinde van het Park, nabij de straat van Leuven. De Koningin Maria had dit huis in 1551 gekocht van Philibert de Mastaing, Heer van Sassegnies, waarschijnlijk met geen ander doel dan om het bij het paleis behoorende grondgebied te vergrooten; het bestond uit een hoofdgebouw, in den nieuweren smaak aangelegd, en een tuin. In de maand Jan. 1554 liet de Keizer, die het naar zijn smaak vond en geheel beantwoordende aan zijne voornemens, om zich in het stille burgerlijke leven terug te trekken, er eenige verfraaijingen en veranderingen aan maken, onder het opzigt van den bouwmeester Pieter van Wijenhoven.

Deze nederige woning had één verdieping, welke men door middel van een trap van tien à twaalf treden bereikte. De vertrekken van Karel bestonden uit twee deelen, elk twintig à vijfentwintig voeten in het vierkant groot, waarvan het eene tot zaal, het andere tot binnenvertrek diende; op zijn verlangen waren zij groen geschilderd, en de muren, zoowel als de vensters, versierd met zijn wapenschild, met het devies: *Plus oultre.* Een gang had gemeenschap van zijne kamer met eene kleine kapel, waar de dienst voor hem werd verrigt. De andere vertrekken waren bestemd voor de personen, die in zijne vertrouwelijke dienst stonden, benevens voor Jean de Poupet, Heer van Chaulx, zijn keldermeester.

Vrijdag 25 October 1555, even voor drie uren, vertrok de Keizer uit zijne kleine woning, vergezeld van Koning Philips, den hertog Emmanuel Philibert van Savoye, den graaf de Boussu, zijn opper-stalmeester de Heer de la Chaulx en verscheidene andere personen. Zijne gebrekkigheid veroorloofde hem niet meer het gebruik van een paard, hij besteeg dus een kleinen ezel. De togt ging naar het hof, langs het Park in zijne gansche uitgestrektheid.

Het was de groote zaal van het paleis, dezelfde, waar hij, veertig jaren vroeger, in tegenwoordigheid van de staten geëmancipeerd was, welke de Keizer had gekozen voor de indrukwekkende plegtigheid, waarvan het gerucht zich weldra over geheel Europa zou verspreiden. Door de zorgen van Koningin Maria, was deze zaal met de grootste praeht versierd geworden. Rondom werd men het tapijtwerk van het Gulden Vlies gewaar, voorstellende de geschiedenis van Gideon. Eene met rijke tapijten bedekte estrade besloeg het achtereinde der zaal aan de westzijde; daar bevond zich de pijler met de wapenen van Bourgondie, benevens drie armstoelen; de een voor den Keizer, de andere voor Koning Philips en de derde voor de Koningin. Regts en links van den troonhemel waren met tapijten bekleede banken gerangschikt voor de ridders van het Gulden Vlies, de prinsen en adellijken en de ministers, die de drie collaterale raden uitmaaktea. Beneden en tegenover de estrade, bevonden zich eenige zonder tapijt bekleede banken voor de leden der staten. Een gedeelte van dit einde der zaal, door eene balustrade afgesloten, was voor het publiek bestemd.

Bij zijne aankomst op het paleis, begaf de Keizer zich naar de kamer, welke hij gewoon was te betrekken, en daar men hem gezegd had, dat verscheidene der aangrenzende kamers door het volk waren bezet, gaf hij bevel, ze onmiddellijk te doen ontruimen, hetgeen niet zonder eenig gemor geschiedde. Weinig tijds daarna begaf hij zich naar de zittingzaal van den geheimen raad, waar hij door den Koning, de Koningin Maria, den Hertog van Savoye en de ridders van het Gulden Vlies werd ontvangen.

Middelerwijl waren de afgevaardigden bij de algemeene staten aangekomen en namen zij de voor hen bestemde plaatsen in, naar de volgorde, welke steeds tusschen de provincien was in het oog gehouden; namelijk eerst de hertogdommen, aan het hoofd waarvan Brabant; vervolgens de graafschappen, waaronder de eerste rang toekwam aan Vlaanderen, en eindelijk de Heeren. Nog nimmer welligt was de vergadering der algemeene Staten zoo talrijk en schitterend geweest; Vlaanderen alleen telde er meer dan 100 vertegenwoordigers. De voor het publiek bestemde ruimte was reeds sedert geruimen tijd door de menigte bezet.

Toen ieder, hoewel niet zonder moeite, zijne plaats had ingenomen, ging de groote deur der zaal, welke door de boogschutters en hellebardiers van het hof bewaakt werd, open, en de Keizer verscheen. Bij de laatste zitting derzelfde algemeene Staten, in dezelfde zaal, op 1 Maart 1554, was Karel binnengekomen, leunende op een stok; ook thans steunde hij met de linkerhand op een stok, doch tevens met den regter op den schouder van den Prins van Oranje. Achter hem volgden de Koning Philips, de Koningin Maria, de Hertog van Savoye, de ridders van het Gulden Vlies, versierd met hun groot ordeteeken, de leden van de collaterale raden en de officieren der drie koninklijke huizen.

Op het gezigt van hunnen Heer, haastten de leden der Staten zich, om op te staan en den Keizer te groeten. Deze, na dien groet beantwoord te hebben, rigtte zijne schreden naar de estrade. Hij nam plaats onder den troonhemel in den middelsten armstoel, terwijl hij Koning Philips aan zijne regter-, Koningin Maria aan zijne linkerzijde had. De Hertog van Savoye bezette een afzonderlijken zetel bij de Koningin. De ridders der Orde en de raadsleden zetteden zich op de voor hen bestemde banken neder. De Heeren en de edellieden, die slechts met hofposten bekleed waren, bleven overeind aan den voet der estrade staan. De Keizer noodigde daarop de leden der Staten uit, om wederom plaats te nemen.

Eene diepe stilte volgde. Op een teeken van den Keizer, naderde het raadslid Philibert de Bruxelles, wien Karel beval, om aan de vergadering de beweegredenen bloot te leggen, welke tot hare bijeenroeping hadden aanleiding gegeven. Philibert, een Antwerpenaar, zoon van een lid van den grooten raad van Mechelen, had zelf geruimen tijd zitting gehad in dit hooge collegie, in de dubbele hoedanigheid van staatsraad en advocaat-fiscaal. In 1550 was hij benoemd geworden tot lid van den geheimen raad en sedert twee of drie jaren maakte hij een deel uit van den raad van state. Hij werd als een bekwaam regtsgeleerde hoog geacht.

Bruxelles ontvouwde in de eerste plaats de reeds bekende redenen, welke den Keizer noopten, om het gezag over de Nederlanden neder te leggen en zich naar Spanje terug te trekken, alwaar de luchtgesteldheid meer passende was voor zijne gezondheid, welke zeer door de koude der meer noordelijke streken leed. Hij zeide vervolgens, dat de Keizer, niet twijfelende

aan de aanneming van wege de staten, in handen van den Koning, zijn zoon, het algeheele bezit van het land overdroeg, en hen ontbond van hunnen eed; dat hij hen verzocht, indachtig te zijn aan al het goede, dat hij had kunnen stichten; dat het hem leed deed, niet meer te hebben kunnen doen, want dat zulke goede en getrouwe onderdanen inderdaad dit wel verdiend hadden; dat hij bedankte voor de medewerking, steeds bij hen allen gevonden, voor de goede raadgevingen, welke alle hem hadden gegeven, en voor de magtige hulp, door hen steeds verleend. Op het ogenblik, van hen afscheid te nemen, wilde hij hun nog een bewijs van zijne toegenegenheid geven, door hen aan te bevelen de volharding in de dienst van God, de handhaving van Zijn heilig geloof en Zijne godsdienst, met inachtneming van de aan de kerk verschuldigde gehoorzaamheid, de stipte opvolging van de edicten, met dat doel door hem uitgevaardigd; hij hechtte aan dat punt een bijzonder gewigt en drukte het den Koning, zijn zoon, vooral op het hart, daaraan zijne beste zorgen te wijden. Hij vermaande hen eindelijk tot eerbied voor de regtbanken, zonder welke de handhaving van rust en orde in de maatschappij onmogelijk was; tot eensgezindheid door elkander te helpen; voorts om zich jegens den Koning even getrouwe onderdanen te betoonen, als zij dit jegens hem geweest waren.

De redevoering van het raadslid de Bruxelles was met veel genoegen aangehoord; doch de aandacht der vergadering verdubbelde, toen men zag, dat de Keizer zich gereed maakte, om zelf het woord op te vatten. Karel zette namelijk zijne bril op, wierp den blik op eenige aanteekeningen op een klein stuk papier, dat hij in de hand hield, ten einde zijn geheugen te hulp te komen, en sprak toen voor de vuist eene redevoering uit, waarvan de hoofdinhoud voor ons is bewaard gebleven.

Hij begon met aan de staten te verklaren, dat, hoewel zij uit de zoo even uitgesprokene rede de aanleiding tot zijne abdicatie hadden kunnen ontwaren, hij evenwel meende, nog iets daarbij te moeten voegen. Hij herinnerde hun, dat vóór 40 jaren, den dag voor het Driekoningenfeest, op dezelfde plaats en op hetzelfde uur, de Keizer zijn grootvader hem had geëmancipeerd; dat hij toen nog pas vijftien jaren oud was; dat hij in 1516, bij den dood van den Katholieken Koning, genoodzaakt was, het volgende jaar naar Spanje te vertrekken; dat hij in 1519 den Keizer, zijn grootvader, verloor; dat hij toen dong naar de keizerlijke waardigheid, niet uit eerzucht ter verkrijging van meerder gebied, maar voor het welzijn van vele zijner rijken en landen (»non pour ambition d'avoir plus de seigneuries," zeide hij: »mais pour le bien de plusieurs de ses royaumes et pays, et principalement de ceux de par deçu"); dat hij sedert negen reizen had gemaakt in Duitschland, zes in Spanje, zeven in Italie, tien in de Nederlanden, vier in Frankrijk, twee in Engeland en twee in Afrika, zonder te rekenen zijne bezoeken in zijne andere rijken, landen en eilanden, welke talrijk waren geweest, en zijn doortogt in Frankrijk in 1539, welke niet eene der minst belangrijke van zijne ondernemingen was; dat hij, op die verschillende togten, acht malen de Middellandsche Zee en drie malen den Oceaan was overgestoken.

Dit onderwerp bragt hem op de Koningin Maria, aan wie hij het bestuur over de Nederlanden had toevertrouwd, gedurende zijne afwezigheid uit die provincien, en, de Staten tot getuigen nemende, prees hij de wijsheid en kunde van haar beheer.

Het deed hem leed, bij zijn vertrek het land niet in rust te kunnen achterlaten, zich, wat dit punt betreft, beroepende op de mededeeling, door de Koningin aan elke provincie afzonderlijk gedaan, nopens hetgeen was voorgevallen tusschen hare gezanten en die van den Koning van Frankrijk, in de te Marck, bij Ardes, door bemiddeling der koningin van Engeland, gehouden conferentien. Hij verzekerde de Staten, dat indien zij onder zijne regering dikwijls in oorlogen waren gewikkeld geworden, dit geheel in strijd was geweest met zijne bedoeling; dat hij telkens door zijne vijnaden was genoodzaakt worden, tot zelfverdediging de wapenen op te vatten.

Zoo vele zaken, welke hij tot stand had gebragt, konden zulks evenwel niet zijn, — aldus ging hij voort — zonder vele vermoeijenissen, gelijk duidelijk genoeg zigtbaar was uit den toestand, waarin hij zich bevond. Hij had dan ook reeds lang zijne onmagt gevoeld en zou zeker niet tot dit oogenblik gewacht hebben, om een zoo zwaren last van zijne schouders te werpen, zoo de onbekwaamheid van de Koningin, zijne moeder, en de jeugdige ouderdom van den Koning, zijn zoon, daaraan geene hinderpaal hadden in den weg gelegd. Vooral was het voornemen, om den schepter neder te leggen, bij hem levendig, tijdens zijn laatste vertrek naar Duitschland; maar met het oog op den toen zoo zeer verwarden staat van zaken, en zijne nog niet zoo slechte gezondheid, wilde hij aan geen ander den last overdragen, om daarin verbetering te brengen.

Vervolgens verhaalde hij in enkele woorden zijne onderneming tegen Metz en zijne beide expeditien, in 1553 en 1554, tegen den Koning van Frankrijk; van dezen laatsten veldtogt, waarbij hij, gelijk men gezien heeft, Hendrik II noodzaakte, om de belegering van Renty op te breken, sprak hij in de meest gematigde bewoordingen, zeggende, dat hij gedaan had wat hij kon en het hem leed deed, niets beter te hebben kunnen verrigten.

Hij voegde er bij, dat hij thans zijne loopbaan als geëindigd beschouwde, en dat, nu God de Koningin, zijne moeder, tot zich geroepen, en zijn zoon den mannelijken leeftijd bereikt had, en deze beter dan hij in staat was, om de verpligtingen jegens zijne onderdanen na te komen, hij niet langer het voornemen tot nederlegging zijner waardigheden wilde verschuiven; en tot dit doel was dan ook de tegenwoordige vergadering bijeengeroepen. Hij verzocht de staten, om niet te gelooven, dat hij tot dien stap overging, ten einde zich aan de moeiten, gevaren en de arbeidzaamheid, aan dit hoog gezag verbonden, te onttrekken, doch eeniglijk ter zake van de onmogelijkheid, waarin hij zich bevond, om zich langer met de zorgen der regering bezig te houden.

Hij beval hun zijn zoon aan, en terugkomende op hetgeen het raadslid Bruxelles van zijnentwege verklaard had, noodigde hij hen uit, om de steeds betrachte eensgezindheid onderling te bewaren, de regtbanken te ondersteunen en vooral daarvoor te waken, dat de ketterij het land binnensloop.

Het slot dezer redevoering was allertreffendst. »Ik weet wel, mijne Heeren — sprak zedigljk de groote vorst — ik weet wel, dat ook ik groote fouten begaan heb, hetzij door mijne groote jeugd, hetzij door onwetendheid en nalatigheid, of door andere redenen; doch dit kan ik u verzekeren, dat ik, bij mijn weten, nimmer onregt of geweld heb aangedaan aan eenig mijner onderdanen. Is zulks geschied, dan was dit buiten mijn weten, of door onwetendheid. Ik heb daarover innig berouw en vraag er vergiffenis voor."

De geheele redevoering van Karel had een levendigen indruk op de vergadering gemaakt, doch zijne laatste woorden, welke uit het hart voortsproten, deed de aandoening ten top stijgen. Tranen ontvloden aller oogen; zelfs deed zich op verschillende punten der zaal een aanhoudend gesnik hooren. Nooit was een treffender schouwspel der wereld aangeboden. Karel zelf kon aan de algemeene aandoening geen weêrstand bieden; ook hij weende.

(*Wordt vervolgd*).

INGEZONDEN STUKKEN.

NOOD! HULP!

WAARDE LAND- EN STADGENOOTEN!

Dagelijks zijn wij opgetogen van bewondering over de groote blijken van naastenliefde bij de overstroomingen; dagelijks zien wij ook in onze hoofdstad de liefdadigheid voor onze landgenooten zoo mildelijk schitteren. Dat zijn bewijzen, dat de Nederlanders, de Amsterdammers hunnen alouden roem waardig zijn, dat zij met geld en moeite altijd hulp willen betoonen en zoo veel mogelijk nut willen stichten; op dezen vasten grondslag bouwende, wenschte ik nu bijzonder aan de aandacht, aan de krachtige hulp mijner land- en mijner stadgenooten aan te bieden en dringend aan te bevelen eene inrigting, in onze hoofdstad aanwezig, waardoor uwe menschenliefde, zoo doeltreffend, zoo welverdiend, zoo hoogstnuttig, voor anderen en voor u zelven, voor de nijverheid en den bloei onzer hoofdstad werkzaam kan wezen.

Deze inrigting, steunende op gemeenschappelijke, zedelijke kracht is: *De Maatschappij tot Verbetering van den Werkenden Stand.* De verheffing der arbeidende klasse is haar doel. De krachtige, ijverige en opofferende hulp der werkbazen is daar; van de ambitie, den goeden wil, ja buitengewonen ijver der werklieden, zijn de treffendste bewijzen.

Door die vereeniging is aan ledige werklieden eene gelegenheid aangewezen, om werkzaam te zijn, gereedschappen zijn hun geschonken en toen de zaak geheel aan henzelven overgelaten; die gelegenheid is: het schoonhouden van alle straten, grachten en goten van onze hoofdstad; het nut voor elken Amsterdammer, de algemeene roem van Hollandsche zindelijkheid (die misschien bij het beschouwen onzer grachten gedurende dezen winter wel zal geleden hebben) zal daarmede gepaard gaan.

Voor slechts 10 cents per week voor elk huis, kan men 3 maal in de week de straat en 2 maal in de week de goten laten reinigen, daarvoor zullen alle straten en alle goten gelijktijdig eene algemeene reiniging ondergaan, geheel Amsterdam schoongemaakt en schoon gehouden kunnen worden en de onreinheden niet een eind wegs verplaatst, maar dadelijk gebragt zijn buiten de stad op de plaats door het stedelijk bestuur daarvoor bestemd; maar daarvoor is natuurlijk uwe medewerking noodzakelijk; de vereeniging beveelt u alleen den arbeid zelven aan, de keuze der middelen of personen is geheel aan u zelven overgelaten; u wordt alleenlijk eene *gelijktijdige, geregelde* en *algemeene* reiniging aanbevolen, want voor dit werk zijn menschen noodig, deze verdienen hun gering loon en dan is het doel bereikt, om op eene eervolle nuttige wijze zoo veel geld in de arbeidende klasse te verkrijgen, aan zoo vele menschen voortdurend gelegenheid te hebben verschaft, om te kunnen werken.

Eene menigte arbeiders hebben gretig de gelegenheid aangegrepen: Heeren- en Keizersgrachten, Singel, Kalverstraat, Nes, Warmoesstraat en Haarlemmerdijk zijn reeds door hen schoon gemaakt, het loon daarvoor verkregen is geweest 81 cents per week, 81 cents voor 6 dagen arbeids! (door vrijwillige giften van de leden der Maatschappij hebben zij echter *f* 2.58 verkregen) en niettegenstaande deze weinige medewerking, hebben zich toch voortdurend werklieden aangeboden, om voor zulk eene kleine belooning werkzaam te willen wezen; zijn zulke bewijzen van arbeidslust niet uwe goedkeuring en uwe medewerking waardig?

Het aantal behoeftigen van Amsterdam vermeerdert, het kan echter verminderen; men vraagt u daarvoor niet om aalmoezen, dit is slechts eene oogenblikkelijke hulp; men verzoekt slechts uwe medewerking voor het werkverschaffen gepaard met uw eigen voordeel en de zindelijkheid, den bloei onzer hoofdstad. Reeds nu is door de instelling der livretten eene billijke, regtvaardige verdeeling uwer liefdegiften bij eene bedeeling, ten minste onder de arbeidende klasse mogelijk geworden, maar door uwe medewerking tot werkverschaffen zullen de aalmoezen en bedeeling zeldzaam worden, want arbeid is rijkdom en uwe hulp zal dan niet kortstondig maar duurzaam wezen.

De leden van de onlangs opgerigte Vereeniging van Ambachtslieden brengen wekelijks geld bijeen voor een weduwenfonds, voor geldelijke hulp bij ziekte of ongeluk, voor een fonds tot het goedkoop verkrijgen van noodzakelijke voedingsmiddelen, deze vereeniging heeft ook honoraire leden voor eene bijdrage van slechts *f* 1 per jaar, nog geene 2 centen per week, welke gelden voor genoemde fondsen bestemd zijn; dit honoraire lidmaatschap zij aan uwe liefdadigheid als meer oogenblikkelijke hulp aanbevolen.

Hulde zij eene Maatschappij met zulke philanthropie bezield! Eere zij haren waardigen beschermheer, den Heer Is. Warnsinck! Eere zij den vurigen ijver van den president, den Hr. E. H. Hartman (welke gaarne inlichtingen zal verschaffen). Eere zij de grootmoedige medewerking der werkbazen en leden! Eere zij alle nijvere werklieden! mogen zij de belangstelling en medewerking onzer land- en stadgenooten ondervinden, zij hebben getoond, dat zij die waardig zijn.

AMSTERDAM, 21 Maart 1855. H. OVERMARS JR.

Aan de Redactie van het Algemeen Handelsblad.

Er is eene ziekelijke voorbeschiktheid, een organisch gebrek als het ware in elke beschaafde maatschappij als ligchaam, waardoor armoede met al hare verschrikkelijke gevolgen steeds te voorschijn geroepen wordt, ook dan wanneer die maatschappij mag gezegd worden, in eenen over het geheel genomen gunstigen toestand te verkeeren.

Vrije concurrentie, onbelemmerde beweging van handel en nijverheid zijn de eerste voorwaarden van goed gewaarborgde welvaart en vooruitgang. Maar bij dat werkzaam voorwaarts streven ontstaat wel eens gedrang, hoe breed de weg ook zijn moge, waarop men zich naar het doel, welvaart, begeven kan, in een land, waar aan de nijverheid geene hinderpalen worden gesteld. Er ontstaat onvermijdelijk nu en dan gedrang, dat is, minder gelukkigen worden door bekwameren of gelukkigeren, uit den rij gedrongen, of wel de omstandigheden belemmeren de eene of andere nijverheid. Als een vak of ambacht kwijnt, dan zijn allen, die daarin werkzaam waren, bedreigd door armoede, niettegenstaande zij vlijtig, bekwaam, eerlijk en zuinig zijn. De armoede treft hen meer of minder onvoorziens, maar zij wordt stellig gevolgd door onzedelijkheid, ellende, misdaad, ongeluk.

Men heeft dus dikwijls getracht, een werk te vinden, hetwelk een onbepaald getal handen bezig houden kon, hetwelk niet aangeleerd behoefde te worden, en dus verrigt worden kon door allen, die voor het oogenblik zonder beter werk zijn.

Dat werk moet nuttig zijn voor de maatschappij, moet vruchten opleveren, die eene wezenlijke waarde hebben en de betaalde werkloonen moeten minstens door de som van aan de maatschappij geleverde diensten worden gedekt.

Dat werk moet in evenredigheid tot deszelfs meerdere of mindere omvang en moeijelijkheid, en steeds, in verhouding tot ander werk, karig betaald worden; omdat iedereen het doen kan zonder de minste voorbereiding, en omdat het wenschelijk is, dat iedereen, die in staat is, beter werk te verrigten, zoodra zich de gelegenheid voordoet, dat betere werk (beter ook betaald wordende) verrigt en het minder goede werk verlaat. Bij voorbeeld: in den winter staan vele ambachten stil. Het is hard voor een vlijtig metselaar, dat hij geen werk vinden en niets verdienen kan. Hij meldt zich, bij eene werk-inrigting, zoo als boven bedoeld wordt, bij voorbeeld bij de Maatschappij tot reiniging der straten, aan, en men heeft aldaar des winters meer behoefte aan handen dan des zomers Met het voorjaar is er weder wat te metselen en hij kan werk bekomen, dat beter betaald wordt dan het straatvegen, en gaat dus metselen. Dit nu is zeer goed, want bleef hij straatvegen, dan kwamen er telkens nieuwe metselaars hier of daar van daan, die met den winter weder straat gaan vegen en met het voorjaar blijven straatvegen. Is het door de Maatschappij van straatreiniging betaalde loon echter minder, en het behoort minder te zijn dan hetgeen de ambachtsman bij een bepaald ambacht kan verdienen, dan verlaat de ambachtsman de straat voor zijn ambacht, maakt plaats voor anderen, die zich aanbieden, stelt de genoemde Maatschappij in staat, meer handen te bezigen of hetzelfde getal handen beter te betalen, voor slechte tijden, den winter, te zorgen, enz.

Ik ben niet in staat, om te beoordeelen in hoever de Vereeniging tot reiniging der straten beantwoordt aan de vereischten van eene werkzaamheid, zoo als ik hierboven als wenschelijk voorstelde. Voor zoo ver ik echter goed onderrigt ben, is het doel inderdaad, werk te geven aan hen, die voor het oogenblik zonder werk zijn, zonder er eene bepaalde broodwinning van te maken voor de straatvegers, zonder van het straatvegen een ambacht te maken, in plaats van een toevlugt voor diegenen, wier ambachten stil staan.

Als proefneming, in hoeverre men op groote schaal aan het gemis van werk kan te hulp komen, verdient de Maatschappij tot reiniging der straten toejuiching en ruime deelneming. Mislukt zij door gebrek aan deelneming, dan is het een zeer treurig teeken des tijds, want er is geen grooter kanker in de maatschappij, dan de ledigheid, het door omstandigheden gedwongen ledigloopen van hen, die kunnen en willen werken. Daar, waar de wil tot werken niet bestaat, daar mag en misschien moet ondersteuning geweigerd worden, daar waar de krachten de gezondheid niet toelaten te werken, mogen bedeelingen, enz., niet misplaatst zijn, maar wanneer men den arbeidzamen man arbeidzaam en eerlijk kan doen blijven door eene kleine geldelijke opoffering, waarvoor men een ruim equivalent in zindelijke straten bij voorbeeld terug ontvangt, daar is het bijna misdadig, maar zeker zeer roekeloos en onverstandig, om die ondersteuning te weigeren.

Mislukt de Maatschappij echter door verkeerde maatregelen of ongunstige omstandigheden, onvoorziene ongelukken of fouten in berekening en beheer, gaat zij even als menige vroegere welwillende pogingen te niet, dan is het toch weder een stap vooruit; er zullen fouten duidelijk worden, die men in het vervolg mijden kan, en deze ondervinding is stellig met eene kleine opoffering niet te duur betaald.

En nu, wat de Vereeniging tot reiniging der straten, afgescheiden van haar liefdadig doel, betreft, zoo zal het wel genoeg bekend zijn, hoe zeer de lucht door de uitwaseming van gistend vuil op de straten wordt verontreinigd. Dr. Buchner heeft aangetoond, dat de lucht die men te Amsterdam inademt, geenszins gezond en zuiver is. Voor die onzuiverheid is het vuil eene groote oorzaak. Natte voeten zijn afgescheiden van den treurigen invloed op het binnenste der huizen, de rekening van schoen- of kleedermaker, enz., tevens allernadeeligst voor de gezondheid, en het is waar, dat de meeste verkoudheden ontstaan door met smeltende sneeuw bedekte straten, waarin de voeten koud en nat worden, en waarvan de uitdampingen, behoorlijk met vuil vermengd, aller nadeeligst zijn.

De Maatschappij, op groote schaal werkende, kan op minder kostbare wijze de straten reinigen, dan de individuele straatreinigers zulks doen kunnen. Zij kan, moet en, ik hoop zal de sneeuw, de modder en het vuil wegvegen, ook dan wanneer er veel sneeuw dreigt te vallen of meer modder of vuil te verwachten is. Zij zal beletten, dat, als een buur nalatig in het vegen zijner straat is, de vuiligheid van dat gedeelte over de door anderen gereinigde gedeelten wordt verspreid door wind, regen of voorbijgangers. Zij moet ook de straten der niet deelnemenden reinigen, zoodat zij, die niet willen deel nemen, door de arme werklieden met eene aalmoes worden vereerd (onteerd!). Zij kan verder de fout mijden der dienstmaagd, die begon met het reinigen der onderste stoeptrede en zoo naar boven. Ik roep dus voor de Maatschappij tot reiniging der straten ruime deelneming in.

P. P.

Aan de Redactie van het Algemeen Handelsblad.

De redactie van het *Handelsblad* is welwillend genoeg geweest, in de 2de Editie van den 4den December ll. onder de ingezonden stukken te plaatsen, *iets in het belang van de minst bezoldigde ambtenaren*, waarin zonneklaar werd bewezen, dat hunne geringe bezoldiging volstrekt *niet meer* in evenredigheid staat met de tegenwoordige behoeften des tijds.

Nogmaals wordt dringend verzocht een plaatsje te willen inruimen voor dat gewigtige punt, om welligt daardoor invloedrijke mannen op te wekken, iets ter lotsverbetering van minder bezoldigde ambtenaren te doen bewerken.

Over het algemeen genomen, is er onder die klasse, gedurende de strenge koude, wezenlijk gebrek geleden, en heeft men in den afgeloopen winter, om in de noodzakelijke behoeften van vrouw en kroost te voorzien, alles moeten verkoopen of verpanden wat maar gemist kan worden. Alleen het kleed, om ten minste aan de overheden zich als ambtenaar te vertoonen, is den meesten overig gebleven.

Hun lot is waarlijk *treurig* te noemen, daar het inkomen niet eens met dat der meeste ambachtslieden gelijk staat, terwijl hun stand medebrengt, steeds als fatsoenlijk man in het openbaar te moeten verschijnen.

Met eene betrekkelijk geringe verhooging zouden zij eene weldadige tegemoetkoming ondervinden, al ware het ook maar tijdelijk, zoo lang de duurte der eerste levensbehoeften aanhoudt.

Hartelijk hopen en wenschen zij, dat het gouvernement, overtuigd van de noodzakelijkheid, aan deze billijke bezwaren het oor leene, en hen door eenige verhooging van inkomen in staat stelle, hunnen stand als rijks-ambtenaar de handhaven en voor totalen achteruitgang te behoeden, die in den tegenwoordigen tijd, bij de grootste zuinigheid en overleg, het onvermijdelijke gevolg zijn moet.

Eenige Ambtenaren van de minste bezoldiging.

CONCERT- EN TOONEELNIEUWS.

AMSTERDAM, Zondag 1 April.

STADS SCHOUWBURG. De herhaling van *de Ster van het Noorden* en *de Hugenooten* gaf in den loop dezer week weder gelegenheid aan Mw. von Marra, haar bewonderenswaardig talent op nieuw met luister ten toon te spreiden. Het eerste optreden van den Heer J. Reichel, baszanger van Darmstadt, als gast met de rol van Marcel, is in laatstgenoemde opera zoo ongunstig geweest, dat hij wel niet ten tweeden male zal optreden. *De Ster van het Noorden* zal nog wel voorcerst het onderwerp der Hoogduitsche opera-voorstellingen moeten zijn,

SALON in de Nes. De benefice-voorstelling van Mw. Kleine op Dingsdag jl. was een waar feest voor de echte kunstminnaars. Mw. Kleine schitterde weêr in al hare grootheid als *Adrienne Lecouvreur*, terwijl zij door de Heeren Vink, Barbiers, Mw. Tormijn en anderen naar eisch ondersteund werd. De zaal was geheel gevuld, en bijvalsbetuigingen waren uitbundig. Ook de Heer S. A. Kleine, die in de pauzeringen eenige solostukken op de vjool voordroeg, ondervond de goedkeuring der toehoorders. Op Dingsdag e. k. zal de benefice-voorstelling plaats vinden van den Heer Jacqui, een acteur, die de natuurlijke hinderpalen van zijn weêrbarstig spraakgeluid en van de stijfheid zijner bewegingen door volhardende vlijt en studie gelukkig overwonnen heeft, en thans eene plaats onder de verdienstelijke tooneelkunstenaars bekleedt. Bij die gelegenheid zal worden ten tooneele gebragt: *Schuld en Onschuld*, een oorspronkelijk drama, naar een Engelschen roman, nog nooit vertoond.

SALON in de Amstelstraat. *De Barometermaker op het Toovereiland*, een kluchtig tooverspel, op gisteren ten tooneele gebragt, heeft bijzonder voldaan. De toover-changementen, de kluchtige grappen, de aardige couplétten, zangen en quodlibets, door den Heer B. Koch, onzen zeer verdienstelijken stadgenoot, ten deele gecomponeerd, ten deele gearrangeerd, de losse, vlugge vertooning en de goede voordragt der zangstukken werden bij herhaling daverend toegejuicht. Onder de vertooners hebben zich onderscheiden de dames Kamphuizen, Lijssen, Spoor, Saslone, de Heeren Bruin, Kiehl, Judels, enz.

GRAND THEATRE in de Amstelstraat. Er werden door het Hoogduitsche tooneelgezelschap ten tooneele gebragt *Der Fabrikant*, een reeds vroeger, onder den titel van *Henri Hamelin*, dikwerf op andere Schouwtooneelen met den meesten bijval vertoond tooneelspel; *die Dienstboten*, eene aardige schets uit het leven der dienstboden in deftige huizen; en *die Schleichhändler*, een onderhoudend blijspel, in hetwelk eenige dames op romaneske nachtwandelingen in een woud, als van sluikhandel verdacht, opgebragt en verhoord worden. Alle drie stukken gaven groot genoegen, en de hoofdvertooners verwierven zich de uitbundigste bijvalsbetuigingen, te weten de Dames Meister, Munster, Stern, Frey, Vigner, de Heeren Günther, Frey, Blank, Fühling, Denkhausen, Neuber, Hoffmann, enz.

SALON op den Singel. Gisteren avond werd een bijzonder belangwekkend drama van 5 bedrijven opgevoerd, ten titel voerende: *Amour et Dévouement ou les deux Sœurs de Lait*, in hetwelk de hartstogten van liefde en haat in onderscheidene gedaanten bij de hoofdpersonen van dit stuk elkander doorkruisen. De fabel van hetzelve boeit de aandacht van den toehoorder tot op het laatste oogenblik in hooge mate. Bijzonder hebben uitgemunt Mw. Leroux en Mw. Faldoni (wier beider verschillende prachtige en smaakvolle toilettes mede eene algemeene toejuiching uitlokten), alsmede de Heeren Robert, Juignet, Delattre, enz.

NEUES DEUTSCHES THEATER. Bij gelegenheid der benefice-voorstelling van den zoo verdienstelijken acteur en zanger, den Heer H. de Marchion, op Donderdag jl., werd eene aardige opera *zum treuen Schäfer* van den franschen componist Ad. Adam ten tooneele gebragt. De muziekstukken bevatten bijna alle dansmelodien, en passen eerder voor een vaudeville, dan voor eene opera; evenwel zijn zij bevallig en werden over het algemeen verdienstelijk voorgedragen. De Heer de Marchion en Mej. Turba hebben bijzonder uitgemunt. Professor Hermann, de vermaarde toovenaar van Weenen, heeft weder eenige voorstellingen gegeven, en de verbazing en bewondering der toeschouwers gaande gemaakt door zijne onbegrijpelijke toeren, terwijl hij tevens door innemend voorkomen, en beschaafde taal (alhoewel in eenigzins gebroken Hoogduitsch) een gunstigen indruk verwekt. Wie ook anders niet van goochelkunsten houdt, zal zich toch stellig in de soirées van dezen eersten aller goochelaars amuseren.

SCHAAKSPEL.

OPGAAF No. 419.

Wit begint en geeft op den 3den zet mat.

ZWART.

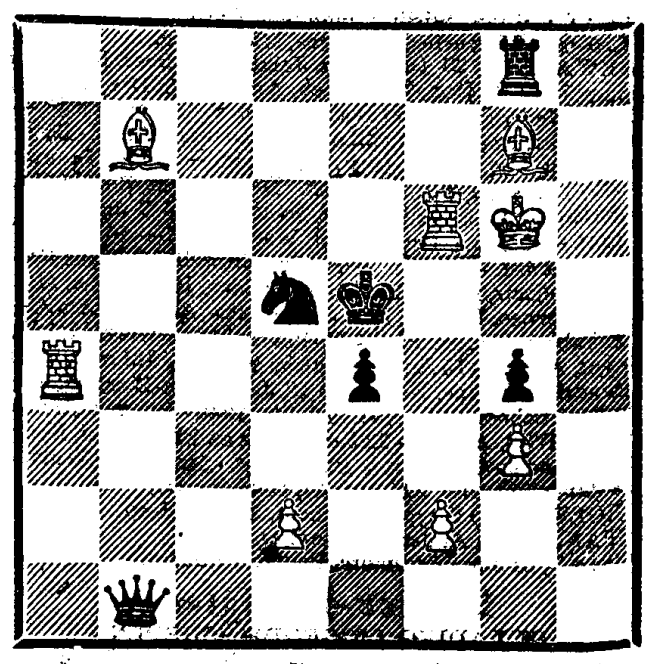

A B C D E F G H

PROBLEMA'S.

1. WIT: Kon. A 2, Kgin D 7, Rheer D 8, Pions B 3, C 2, F 3.
ZWART: Kon. C 5, Pions A 7, C 3, D 5, E 7.
Wit geeft op den 3den zet mat.

2. WIT: Kon. H 1, Kgin H 6, Kast. E 7, F 3, Pions A 2, B 3, C 2, F 6, G 2, H 2.
ZWART: Kon. H 8, Kgin D 8, Kast. A 8, G 8, Paard F 5, Pions A 7, B 7, C 6, F 7, G 6, H 7.
Wit geeft op den 5den zet mat.

3. WIT: Kon. D 8, Kgin E 2, Pions C 4, E 4.
ZWART: Kon. D 6, Pions C 6, E 6.
Wit geeft op den 6den zet mat.

OPLOSSING VAN No. 418.

1.	WIT.	C 3 op E 4		ZWART.	C 5 op D 7
2.		H 5 " H 4 †			G 4 " H 4
3.		G 6 " G 3 †			H 1 " G 3
4.		E 4 " F 2 † en mat (met variatie).			

OPLOSSING VAN HET PROBLEMA.

WIT: C 8 op C 5, A 6 op D 8, D 8 op D 4, G 5 op F 3 (met variatie).

Wij hebben goede oplossingen van de Opgaaf ontvangen van de Schaakgezelschappen *Et nos poma natamus*, te Zalt-Bommel; *Schaakliefhebbers* te Monnickendam, van de HH. G. S. en J. D. B. te Dordrecht, Mr. F. H. L. M. te 's Hertogenbosch, D. A. en C. d. J. te Krommenie, C. M. E., v. B. en L., J. H. M. de C., J. P. Jr., *Ema* alhier.

AMSTERDAM BIJ GEBR. DIEDERICHS. — GEDRUKT BIJ C. A. SPIN & ZOON.